

พระสมณกฤษฎีกา ว่าด้วยงานธรรมทูตของฆราวาส

Apostolicam Actuositatem

เปาโล พระสังฆราช ผู้รับใช้แห่งผู้รับใช้ทั้งหลาย ของพระผู้เป็นเจ้าร่วมกับบรรดาพระบิดาจารย์
แห่งสภาสังคายนาเพื่อเป็นที่ระลึกตลอดไป

อารัมภบท

1. สภาสังคายนานี้ปรารถนาจะกระตุ้นประชากรของพระเป็นเจ้าให้ทำงานธรรมทูตอย่าง
เข้มข้นยิ่งขึ้น จึงหันมาคิดถึงฆราวาสอย่างตั้งใจตั้งใจ เอกสารอื่นเคยเตือนมาแล้วให้ระลึกถึง
บทบาทโดยเฉพาะและจำเป็นอย่างขาดไม่ได้ของฆราวาสในพันธกิจของพระศาสนจักร แท้ที่จริง
พระศาสนจักรไม่เคยอยู่ได้โดยปราศจากงานธรรมทูตของฆราวาส เพราะเป็นผลอันเกิดขึ้นจากการ
ที่พระเป็นเจ้าทรงเรียกฆราวาสมาเป็นคริสตชนนั่นเอง พระคัมภีร์ก็แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดว่า
งานธรรมทูตของฆราวาสได้ปรากฏขึ้นมาเองตั้งแต่ระยะแรกๆ ที่พระศาสนจักรอุบัติขึ้น และได้
เกิดผลดีสักเพียงใด (ดู กจ 11:19-21, 18:26, รม 16:1-16, ฟป 4:3)

สมัยของเราเรียกร้องให้ฆราวาสมีใจเร้าร้อนไม่น้อยกว่าก่อนเลย ตรงกันข้าม
สภาพแวดล้อมในปัจจุบันกลับเร่งเร้าฆราวาสให้ทำงานธรรมทูตอย่างเข้มข้นและกว้างขวางยิ่งขึ้น
อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ด้วยว่าการที่ประชาชนพลเมืองเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกขณะก็ดี การที่
วิทยาศาสตร์และวิชาการต่างก้าวรุดหน้าไปก็ดี การที่มนุษยช่วยเหลือกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นก็ดี
เหล่านี้มิใช่แต่ขยายอาณาเขตงานธรรมทูตของฆราวาส ซึ่งโดยมากเฉพาะฆราวาสเข้าไปได้ ให้
กว้างออกไปอย่างไม่มีขอบเขตเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดปัญหาใหม่ๆ ซึ่งเรียกร้องให้ฆราวาสตื่นเฝ้า
ระวังและตรวจสอบอย่างฉลาดอีกด้วย งานธรรมทูตที่กล่าวนี้เป็นสิ่งที่จะต้องรีบทำเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อ
มีการปล่อยให้มีมนุษย์มีชีวิตหลายๆ ด้านอย่างอิสระ ปกครองตนเอง ซึ่งก็เป็นเรื่องสมควรอยู่ แต่
ภาวการณ์เช่นนี้บางครั้งก็ทำให้เกิดการหย่อนทางศีลธรรมและทางศาสนา ซึ่งนับเป็นภัยต่อชีวิตคริส
ตชนอย่างร้ายแรง นอกจากนั้น ในที่หลายแห่งพระสงฆ์มีจำนวนน้อยมาก หรือบางทีก็ไม่มี
เสรีภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีเพื่อปฏิบัติหน้าที่ จนว่าถ้าฆราวาสไม่ช่วยแล้ว พระศาสนจักรและกิจการ
ของพระศาสนจักรจะดำรงอยู่ได้ด้วยความลำบากยากยิ่ง

เครื่องหมายที่บ่งบอกถึงความจำเป็นอย่างรีบด่วนและหลายด้านนี้ก็คือ งานที่พระเจ้า
สำแดงให้ประจักษ์โดยทรงบันดาลให้ฆราวาสในทุกวันนี้ นับวันแต่จะสำนึกถึงความรับผิดชอบของ
ตนยิ่งขึ้น อีกทั้งทรงกระตุ้นเขาในที่ต่างๆ ไปให้ทำการรับใช้พระคริสตเจ้าและพระศาสนจักร

ในพระสมณกฤษฎีกากฉบับนี้ สภาสังคายนามุ่งจะบรรยาย ธรรมชาติ ลักษณะ และประเภท
ต่างๆ ของงานธรรมทูตโดยฆราวาส มุ่งจะแถลงหลักการขั้นพื้นฐานและให้คำแนะนำในด้าน
อภิบาลสัตบุรุษเพื่อทำให้งานธรรมทูตได้ผลดียิ่งขึ้น การแก้ไขกฎหมายพระศาสนจักรเกี่ยวกับงาน
ธรรมทูตของฆราวาสนั้น จะต้องยึดถือเรื่องที่มีอยู่ในพระสมณกฤษฎีกานี้ทั้งหมดเป็นบรรทัดฐาน

บทที่ 1

กระแสรียกของฆราวาสในงานธรรมทูต

การมีส่วนร่วมของฆราวาสในพันธกิจของพระศาสนจักร

2. พระศาสนจักรได้ตั้งขึ้นสำหรับขยายพระอาณาจักรของพระคริสตเจ้าให้แก่ไปทั่วพิภพ
เพื่อพระเกียรติมงคลของพระบิดา และสำหรับทำให้มนุษย์ทุกคนมีส่วนในการไถ่กู้และช่วยผู้อื่นให้
รอด นับว่าพระศาสนจักรอาศัยมนุษย์ทำให้โลกเกี่ยวโยงถึงพระคริสตเจ้าอย่างแท้จริง กิจการใดๆ
ที่ผู้มีส่วนร่วมในพระกายทิพย์กระทำโดยมุ่งถึงจุดหมายนี้ เราเรียกว่างานธรรมทูตทั้งสิ้น พระศาสน
จักรทำงานธรรมทูตโดยอาศัยสมาชิกทุกคนแต่โดยวิธีต่างๆ กัน แท้จริง การเรียกใครผู้หนึ่งให้มา
เป็นคริสตชน โดยธรรมชาติก็คือว่าเป็นการเรียกผู้นั้นให้มาทำงานธรรมทูตนั่นเอง ในร่างกายที่มี
ชีวิต ไม่มีอวัยวะส่วนใดที่อยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไรเลย แต่ย่อมมีส่วนในชีวิตและการปฏิบัติงานทั่วไป
ของร่างกาย เช่นนี้แหละในร่างกายของพระคริสตเจ้า ซึ่งได้แก่พระศาสนจักร “พระองค์ทรงทำให้
ร่างกายทุกส่วนประสานสัมพันธ์กันอย่างสนิทแน่นแฟ้น ทรงจัดให้ข้อต่อทุกข้อเสริมกำลังให้แต่ละ
ส่วนทำหน้าที่ของตน ร่างกายจึงเจริญเติบโตและเสริมสร้างตนเองอย่างสมบูรณ์ขึ้นด้วยความรัก”
(อฟ 4:16) ยิ่งกว่านั้น บรรดาอวัยวะของร่างกายนี้ ต่างช่วยกันและรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

(เทียบ อฟ 4:16) จนว่าอวัยวะส่วนใดที่ไม่ทำงานตามความสามารถให้ร่างกายเติบโต ต้องถือว่าไร้ประโยชน์ต่อพระศาสนจักรและต่ออวัยวะนั่นเอง

ในพระศาสนจักร มีศาสนบริการหลายอย่างต่างกัน แต่มีพันธกิจอันเดียวเท่านั้น พระคริสตเจ้าได้ทรงมอบหมายให้บรรดาอัครธรรมทูตและผู้สืบตำแหน่งมีหน้าที่สั่งสอน ปกครองและทำห้ศักดิ์สิทธิ์ในนามของพระองค์และด้วยฤทธิ์อำนาจของพระองค์ แต่ฆราวาสที่ร่วมมีส่วนในตำแหน่งสงฆ์ ตำแหน่งประกาศกและตำแหน่งกษัตริย์ของพระคริสตเจ้า ก็ย่อมมีส่วนร่วมกัพันธกิจแห่งประชากรทั้งมวลของพระเป็นเจ้าในพระศาสนจักรและในโลก ฆราวาสทำงานธรรมทูตอย่างแท้จริงเมื่ออุทิศตนให้แก่การประกาศข่าวดีและทำให้นุชนุ้ยศักดิ์สิทธิ์ แต่ก็ถือว่าเขาทำงานธรรมทูตเช่นเดียวกัน เมื่อพยายามที่จะเข้าไปในวงการฝ่ายโลกและพยายามที่จะให้วงการนั้นเจริญก้าวหน้าด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร โดยวิธีนี้ การกระทำของเขาก็เท่ากับเป็นการประกาศยืนยันถึงพระคริสตเจ้าอย่างเด่นชัดและเป็นการช่วยมนุษย์ให้รอด โดยเหตุที่สภาพของฆราวาสมีลักษณะเฉพาะที่จะดำรงชีวิตอยู่ในท่ามกลางโลกและกิจการของโลก พระเป็นเจ้าจึงทรงเรียกเขาให้มาทำงานธรรมทูตในโลกด้วยจิตตารมณ์อันเข้มแข็งแบบคริสตชนของเขาจุดเป็นเชื้อเพลิงนั้น

รากฐานแห่งงานธรรมทูตของฆราวาส

3. ฆราวาสโดยเหตุที่ร่วมชีวิตสนิทกับพระคริสตเจ้าผู้เป็นประมุขนั่นเอง จึงมีหน้าที่และมีสิทธิที่จะเป็นธรรมทูต เมื่อฆราวาสเข้าอยู่ในพระกายทิพย์ของพระคริสตเจ้าโดยอาศัยศีลล้างบาปและมีกำลังเข้มแข็งด้วยฤทธิ์อำนาจของพระจิตโดยอาศัยศีลกำลัง ก็ถือว่าเป็นพระเป็นเจ้าเองที่ส่งเขาไปทำงานธรรมทูต การที่ฆราวาสได้รับแต่งตั้งให้เป็นประชาชาติอันศักดิ์สิทธิ์ และเป็นราชสมณเพศนั้น (เทียบ 1 ปต 2:4-10) ก็เพื่อทำให้กิจการทุกอย่างของเขากลายเป็นของถวายฝ่ายจิตและเพื่อประกาศยืนยันถึงองค์พระคริสตเจ้าทั่วพื้นพิภพ ศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งศีลมหาสนิท ถวายทอดและหล่อเลี้ยงความรักนั้น ซึ่งเป็นเหมือนวิญญูณของงานธรรมทูตทุกชนิด

งานธรรมทูตทำด้วยความเชื่อ ความไว้วางใจและความรัก ซึ่งพระจิตทรงโปรยปรายลงในดวงใจของสมาชิกทุกคนแห่งพระศาสนจักร ยิ่งกว่านั้น พระบัญญัติที่สั่งให้รัก ซึ่งเป็นพระบัญญัติที่

สำคัญที่สุดของพระคริสตเจ้า เร่งเร้าคริสตชนทุกคนให้ทำงานเพื่อพระเกียรติมงคลของพระเป็นเจ้า โดยให้พระอาณาจักรของพระองค์มาถึงและให้ถ่ายทอดชีวิตนิรันดรถึงมนุษย์ทุกคน ขอให้เขารู้จักพระเจ้าเที่ยงแท้แต่องค์เดียวและผู้ที่เราองค์ได้ทรงส่งมาคือพระเยซูคริสตเจ้า (เทียบ ยน 17:3)

ฉะนั้นคริสตชนทุกคนจึงมีหน้าที่อันสูงส่งที่จะต้องทำงานอย่างไม่รู้จักหยุดหย่อน เพื่อให้มนุษย์ทุกคนทั่วโลกรู้จักและรับสารแห่งความรอดของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า

เพื่อทำให้งานธรรมทูตที่กล่าวนี้ พระจิตซึ่งทรงทำให้ประชากรของพระเป็นเจ้าศักดิ์สิทธิ์ไปด้วยศาสนบริการและด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์ ยังประทานพระคุณพิเศษให้แก่สัตบุรุษ (เทียบ 1คร 12:7) “โดยจ่ายแจกพระคุณนั้นให้แก่ทุกคนตามที่พอพระทัย” (เทียบ 1คร 12:11) เพื่อให้ทุกคนและ “แต่ละคน เมื่อทำการรับใช้ผู้อื่นตามพระคุณที่ได้รับ เป็นดังผู้จัดการดีที่รู้จักใช้พระคุณหลายแบบของพระเป็นเจ้า” (เทียบ ปต 4:10) โดยมุ่งจะสร้างพระกายทั้งครบขึ้นในความรัก” (เทียบ อฟ 4:16) ผู้มีความเชื่อทุกคน เมื่อได้รับพระคุณเหล่านี้ แม้จะเป็นพระคุณที่ธรรมดาสามัญที่สุด ก็ย่อมมีสิทธิและหน้าที่จะใช้พระคุณนั้นในพระศาสนจักรและในโลก เพื่อคุณประโยชน์ของมนุษย์และเพื่อก่อตั้งพระศาสนจักรขึ้น และใช้พระคุณนั้นได้อย่างอิสระตามแบบของพระจิตซึ่ง “พัดไปในที่ที่พระพระทัย” (ยน 3:8) อีกทั้งใช้พระคุณนั้นโดยร่วมกับพี่น้องในพระคริสตเจ้า และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยร่วมกับผู้อภิบาลสัตบุรุษ ผู้อภิบาลสัตบุรุษมีหน้าที่ต้องวินิจฉัยพระคุณเหล่านั้นเป็นพระคุณแท้และใช้ถูกต้องหรือไม่ ไม่ใช่สำหรับกำจัดพระจิตให้ดับไป แต่เพื่อทดสอบทุกสิ่งและเก็บสิ่งที่ดีไว้ (เทียบ 1ธส 5:12, 19, 21)

ชีวิตจิตของฆราวาส

4. โดยเหตุที่พระคริสตเจ้าซึ่งพระบิดาทรงส่งมา ทรงเป็นบ่อเกิดแห่งงานธรรมทูตทุกชนิดของพระศาสนจักร จึงเป็นที่แจ้งชัดว่างานธรรมทูตของฆราวาสจะเกิดผลดี ก็ย่อมขึ้นกับการที่ฆราวาสเจริญชีวิตร่วมชิดสนิทกับพระคริสตเจ้า ตามที่พระองค์ตรัสว่า “เราเป็นเถาองุ่น ท่านทั้งหลายเป็นกิ่งก้าน ผู้ที่ดำรงอยู่ในเรา และเราดำรงอยู่ในเขา ก็ย่อมเกิดผลมาก เพราะถ้าไม่มีเรา ท่านก็ทำอะไรไม่ได้เลย” (ยน 15:5) ชีวิตที่สนิทใกล้ชิดกับพระคริสตเจ้าในพระศาสนจักรนี้

ทะนุบำรุงไว้ด้วยความช่วยเหลือฝ่ายวิญญาณที่มีไว้สำหรับสัตบุรุษทุกคน แต่เป็นต้นด้วยการร่วมในพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ ฆราวาสต้องใช้ความช่วยเหลือเหล่านี้ในแบบที่ว่า ในขณะที่ถือตามหน้าที่ของโลกอย่างครบถ้วนตามสภาพปกติของความเป็นอยู่ จะไม่แยกการร่วมชีวิตสนิทกับพระคริสตเจ้าจากชีวิต แต่จะร่วมสนิทกับพระองค์ยิ่งขึ้น โดยปฏิบัติตามน้ำพระทัยของพระเป็นเจ้า เช่นนี้แหละ ฆราวาสจะก้าวหน้าในความศักดิ์สิทธิ์ด้วยใจร้อนรนและความชื่นชม พยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ด้วยความฉลาดรอบคอบและพากเพียร แต่อย่าคิดว่าการเอาใจใส่ครอบครัวและงานต่างๆ ทางฝ่ายโลกไม่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตแบบคริสตชน นักบุญเปาโลกล่าวว่า “ท่านจะพูดเรื่องใดหรือทำกิจการใด ก็จงพูดจงทำในพระนามพระเยซูขององค์พระผู้เป็นเจ้า เป็นการขอบพระคุณพระเจ้าพระบิดาโดยทางพระองค์เถิด” (คส 3:17) การดำเนินชีวิตแบบนี้จำเป็นต้องอาศัยความเชื่อ ความไว้วางใจ และความรักตลอดเวลา

อาศัยความสว่างแห่งความเชื่อกับการพิจารณาถึงพระวาจาของพระเป็นเจ้าเท่านั้น จะสามารถทำให้เราพบได้ตลอดเวลาและทุกแห่งหนว่ามีพระเป็นเจ้า “เรามีชีวิต เคลื่อนไหวและมีความเป็นอยู่ในพระองค์ ดังที่กวีบางคนของท่านกล่าวไว้ว่า พวกเราเป็นบุตรของพระองค์” (กจ 17:28) โดยวิธีนี้เท่านั้น เราจะสามารถแสวงหาน้ำพระทัยของพระองค์ในทุกๆ สิ่ง มองเห็นพระคริสตเจ้าในมนุษย์ทุกๆ คน ไม่ว่าจะเป็ญญาติใกล้ชิดหรือแขกแปลกหน้า วินิจฉัยอย่างถูกต้องถึงความหมายแท้และคุณค่าของสิ่งของต่างๆ ในโลก ไม่ว่าจะพิจารณาดูสิ่งต่างๆ นั้นเองจริงๆ หรือในแง่ที่เกี่ยวข้องถึงจุดหมายปลายทางของมนุษย์

ผู้ที่มีความเชื่อดังนี้ ย่อมเจริญชีวิตอยู่ในความหวังจะได้รับสิ่งที่พระเป็นเจ้าทรงสัญญาแก่ผู้ที่เป็นบุตรของพระองค์ พลังรำลึกถึงกางเขนและการกลับฟื้นคืนพระชนม์ของพระคริสตเจ้า

ในชีวิตนี้ซึ่งเปรียบเหมือนการจาริกแสวงบุญ ฆราวาสซึ่งหลบซ่อนอยู่กับพระคริสตเจ้าในพระเป็นเจ้าและหลุดพ้นจากการเป็นทาสต่อโศกทรัพย์ ย่อมคิดแสวงหาสมบัติที่ดำรงอยู่ชั่วนิรันดร พยายามเต็มสติกำลังที่จะขยายพระอาณาจักรของพระเป็นเจ้ากับกระตุ้นและทำให้ทุกสิ่งในโลกดีขึ้นตามจิตตารมณ์แห่งคริสตชน เมื่อประสบความยากลำบากในชีวิต ฆราวาสย่อมเกิดมีความมานะ

กล้าหาญเพราะมีความหวังอยู่ โดยคิดว่า “ข้าพเจ้าคิดว่า ความทุกข์ทรมานในปัจจุบันเปรียบไม่ได้เลยกับพระสิริรุ่งโรจน์ที่จะทรงบันดาลให้ปรากฏแก่เรา” (รม 8:18)

เมื่อถูกความรักที่มาจากพระเป็นเจ้ากระตุ้น ฆราวาสย่อมทำความดีต่อทุกคน เป็นต้นตอที่น้องในความเชื่อ (เทียบ กท 6:10) ขจัดเสียซึ่ง “ตั้งนั้น ท่านทั้งหลายจงละทิ้งความชั่วทั้งหมด คือ การหลอกลวง ความเจ้าเล่ห์ การอิจฉา การนินทาและการใส่ความ” (1ปต 2:1) คงจะทิ้งความชั่ว การหลอกลวงหน้าซื่อใจคด อิจฉาริษยา และการว่าร้ายใส่ความทุกชนิด อันว่าความรักของพระเป็นเจ้า “ซึ่งพระจิตที่เราได้รับทรงโปรยปรายลงในดวงใจ” นั้น ทำให้ฆราวาสสามารถที่จะแสดงออกซึ่งจิตตารมณ์แห่งมหาบุญลาภแปดประการ ในชีวิตของเขาอย่างแท้จริง ตามพระฉบับแบบของพระเยซูเจ้าผู้ยากจน เขาไม่รู้จักยกย่องท้อถอยเมื่ออดอยาก และไม่รู้จักเย่อหยิ่งทะนงตัวเมื่อมีความอุดมสมบูรณ์ ตามพระฉบับแบบของพระคริสตเจ้าผู้ทรงถ่อมตน เขาไม่ปรารถนาอยากได้เกียรติมงคลอันไร้สาระ (เทียบ กท 5:26) แต่พยายามที่จะทำสบพระทัยพระเป็นเจ้ามากกว่าที่จะถูกใจมนุษย์ พร้อมอยู่เสมอที่จะสละทิ้งทุกสิ่งเพื่อพระคริสตเจ้า (เทียบ ลก 14:26) และสู้ทนการรังแกข่มเหงเพราะเห็นแก่ความยุติธรรม (เทียบ มธ 5:10) โดยระลึกถึงพระวาทะของพระเยซูเจ้าว่า “ถ้าผู้ใดอยากตามเรา ก็จงเลิกคิดถึงตนเอง จงแบกไม้กางเขนของตนและติดตามเรา” (มธ 16:24) ฆราวาสต่างมีไม่ตรีจิตแบบคริสตชนต่อกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในคราวจำเป็นทุกโอกาส

การถือชีวิตจิตของฆราวาสนี้ต้องประกอบด้วยลักษณะพิเศษบางประการ แล้วแต่สภาพชีวิตของแต่ละคน คือแล้วแต่เป็นคนสมรสและมีครอบครัวแล้ว หรือเป็นคนถือพรหมจรรย์ หรือเป็นม่าย หรือเป็นคนเจ็บป่วย หรือเป็นคนทำงานอาชีพและงานในสังคม ฉะนั้น แต่ละคนต้องพัฒนาคุณสมบัติและความสามารถที่ตนมีอยู่ตลอดไป เป็นต้นคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสมแก่สภาพชีวิตของตน และใช้ความสามารถที่ได้รับจากพระจิต

ที่สุดฆราวาสที่ตามกระแสเรียกพิเศษเข้าในคณะหรือสถาบันที่พระศาสนจักรรับรอง ต้องพยายามที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามลักษณะการดำรงชีวิตจิตที่เหมาะสมกับตน ให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปเสมอ

ฆราวาสควรยกย่องความสามารถในวิชาอาชีพ ความรู้จักรับผิดชอบต่อครอบครัวและต่อบ้านเมือง ตลอดจนคุณธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับชีวิตในสังคม เช่น ความสุจริต ความยุติธรรม ความมีน้ำใจจริง ความโอบอ้อมอารีและความมีจิตใจเข้มแข็ง ถ้าขาดคุณธรรมเหล่านี้เสียแล้ว ชีวิตแบบคริสตชนที่แท้จริงจะมีไม่ได้

พระนางพรหมจารีซึ่งเป็นพระราชินีแห่งบรรดาอัครธรรมทูต ต้องนับว่าเป็นแบบฉบับอันดีเลิศสำหรับการถือชีวิตจิตและทำงานธรรมทูตดังกล่าวนี้ ขณะที่ทรงดำรงชีวิตอยู่ในโลกเหมือนกับคนอื่นๆ ต้องเอาใจใส่และทำงานในครอบครัวนั้น พระนางมารีย์คงร่วมชีวิตสนิทกับพระบุตรอยู่ตลอดเวลา และร่วมมีส่วนในงานของพระองค์อย่างไม่มีใครทำเหมือนได้ บัดนี้พระนางประทับอยู่ในสวรรค์แล้ว “ความรักประสาแม่ทำให้พระนางต้องทรงเอาใจใส่เฝ้าดูเราที่เป็นน้องๆ ของพระบุตรและยังจารึกแสงบุญ ท่ามกลางอันตรายและความลำเค็ญต่างๆ ของชีวิตจนกว่าจะบรรลुถึงปีติภูมิอันบรมสุข” ทุกคนควรมีความศรัทธาเลื่อมใสอย่างแท้จริงต่อพระนางและฝากชีวิตของตนไว้ในความปกป้องคุ้มครองของพระมารดา

บทที่ 2

จุดหมายต่างๆ ที่ต้องมุ่งบรรลुถึง

5. เมื่อพระคริสตเจ้าเสด็จมาไถ่กู้ พระองค์ทรงมุ่งจะช่วยมนุษย์ให้รอดเป็นข้อใหญ่ก็จริง แต่ยังทรงมุ่งจะฟื้นฟูระเบียบฝ่ายโลกทั้งหมดด้วย ฉะนั้น พันธกิจของพระศาสนจักรจึงมิใช่เพียงนำศาสน์และพระพรขทานของพระคริสตเจ้ามาถึงมนุษย์เท่านั้น แต่ยังต้องทำให้ระเบียบฝ่ายโลกดีขึ้นด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสารด้วย ฉะนั้น สัตบุรุษฆราวาสที่ประกอบพันธกิจนี้ของพระศาสนจักร ก็เท่ากับทำงานธรรมทูตทั้งในพระศาสนจักรและในโลก ทั้งในการฝ่ายธรรมและในการฝ่ายโลกด้วย แม้ว่าการทั้งสองฝ่ายนี้แตกต่างกัน ก็เกี่ยวข้องถึงกันตามแผนการของพระเป็นเจ้าซึ่งมีแต่ประการเดียว เพราะเหตุนี้พระเป็นเจ้าเองทรงปรารถนาให้พระคริสตเจ้าพิชิตเอาโลกทั้งโลกกลับคืนมา เพื่อทำให้เป็นสิ่งสร้างใหม่ โดยเริ่มตั้งแต่ในโลกนี้และทำให้แล้วเสร็จในวาระสุดท้าย

ฆราวาสซึ่งในเวลาเดียวกันเป็นทั้งผู้มีความเชื่อและพลเมืองในโลกนี้ คงมีแต่มนโธธรรมอันเดียวเท่านั้น คือมนโธธรรมแบบคริสตชน ซึ่งต้องนำทางคริสตชนอยู่ตลอดเวลาทั้งในทางโลกและในทางธรรม

งานธรรมทูตซึ่งมุ่งจะประกาศพระวรสารและทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์

6. พันธกิจของพระศาสนจักรเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรอดของมนุษย์ มนุษย์จะรอดได้ก็โดยเชื่อถึงพระคริสตเจ้าและฟังพระพรพรทานของพระองค์ ฉะนั้น ด้วยงานธรรมทูต พระศาสนจักรและสมาชิกทุกคนในพระศาสนจักรต้องประกาศศาสนของพระคริสตเจ้าแก่โลกโดยคำพูดและโดยการกระทำ แล้วถ่ายทอดพระพรพรทานของพระองค์ให้แก่โลก การเรื่องนี้ปฏิบัติได้เฉพาะอย่างยิ่งด้วยการบริการพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ แต่แม้จะเป็นเรื่องที่มีอบหมายเป็นพิเศษให้แก่พระสงฆ์ ฆราวาสก็ยังมีบทบาทโดยเฉพาะและสำคัญอย่างยิ่งยวด ซึ่งทำให้เขาเป็น “เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้อนรับและร่วมงานกับบุคคลเหล่านี้ในงานเผยแผ่ความจริง” (3ยน 8) โดยเฉพาะในเรื่องนี้งานธรรมทูตของฆราวาสกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อภิบาลสัตบุรุษ ทำให้งานของทั้งสองฝ่ายต่างเสร็จครบสมบูรณ์

ฆราวาสมีโอกาสมากมายที่จะทำงานธรรมทูตด้วยการประกาศข่าวดีและทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์ แม้แต่การบำเพ็ญชีวิตแบบคริสตชนและกิจการต่างๆ ที่กระทำโดยมีจิตตารมณ์เหนือธรรมชาติ ก็มีอำนาจมากที่จะชักจูงมนุษย์ให้มาสู่ความเชื่อและมาหาพระเป็นเจ้า เพราะพระคริสตเจ้าตรัสว่า “ในทำนองเดียวกันแสงสว่างของท่านต้องส่องแสงต่อหน้ามนุษย์ เพื่อคนทั้งหลายจะได้เห็นกิจการดีของท่าน และสรรเสริญพระบิดาของท่านผู้สถิตในสวรรค์” (มธ 5:16)

อย่างไรก็ดี งานธรรมทูตแบบนี้ไม่ใช่อยู่ที่การดำรงชีวิตเป็นแบบฉบับตัวอย่างเดียว ธรรมทูตที่แท้จริงต้องหาโอกาสที่จะใช้คำพูดประกาศพระคริสตเจ้าแก่ผู้ที่ยังไม่เชื่อเพื่อช่วยนำเขาให้มาสู่ความเชื่อ หรือประกาศแก่สัตบุรุษเพื่อสอนเขาให้รู้ เตือนเขาให้มั่นคงและกระตุ้นเขาให้ถือชีวิตที่ร้อนรนยิ่งขึ้น “เพราะความรักของพระคริสตเจ้าผลักดันเรา เราแน่ใจว่า ถ้าคนหนึ่งตายเพื่อทุกคน ก็เหมือนกับว่าทุกคนได้ตายด้วย” (2คร 5:14) วาทะของนักบุญเปาโลที่ว่า “แต่ในการประกาศข่าว

ดีข้าพเจ้าไม่รู้สึกภูมิใจแม้แต่น้อย เพราะข้าพเจ้าจำเป็นต้องประกาศอยู่แล้ว หากข้าพเจ้าไม่ประกาศข่าวดี ข้าพเจ้าย่อมได้รับความวิบัติ” (1คร 9:16) ควรจะดังก้องอยู่ในใจของทุกคน

ในสมัยนี้ ที่เกิดปัญหาใหม่และความลุ่มหลงอย่างฉกรรจ์ๆ ที่กำลังแผ่ขยายออกไป โดยมุ่งจะโค่นศาสนา ระเบียบศีลธรรม แม้กระทั่งสังคมของมนุษย์อย่างถอนรากถอนโคนนั้น สภาสังคายนาवादิกันขอรบเร้าเตือนฆราวาสทั้งหลายตามที่แต่ละคนมีคุณวุฒิและความรู้ ให้มีส่วนอย่างเข้มแข็งยิ่งขึ้นในการอธิบายและป้องกันหลักการของพระคริสตธรรม ตลอดจนในการนำหลักการนั้นมาใช้กับปัญหาต่างๆ ในสมัยเรา ตามเจตนารมณ์ของพระศาสนจักร

การฟื้นฟูระเบียบฝ่ายโลกตามแบบคริสตชน

7. แผนการที่พระเป็นเจ้าทรงดำริไว้สำหรับโลก มีดังนี้คือให้มนุษย์พร้อมใจกันฟื้นฟูระเบียบทางโลกให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ทุกสิ่งประกอบกันขึ้นเป็นระเบียบฝ่ายโลกนั้น คือสิ่งที่มีค่าต่างๆ ในชีวิตและในครอบครัว วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิชาและอาชีพ สถาบันในประชาคมการเมือง การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างประเทศและสิ่งอื่นๆ ทำนองนี้ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าของสิ่งเหล่านี้ ทั้งหมดนี้มีใช้แต่ช่วยให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางของมนุษย์เท่านั้น แต่ยังมีคุณค่าอยู่ในตัวของมันเองด้วย ซึ่งคุณค่านั้นพระเป็นเจ้าทรงใส่ไว้ในสิ่งเหล่านั้น ไม่ว่าจะพิจารณาในแต่ละอันหรือถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของจักรวาลฝ่ายโลกทั้งหมด “พระเจ้าทรงเห็นว่าทุกสิ่งที่ทรงสร้างนั้นดีมาก” (ปฐม 1:31) อันความดีงามตามธรรมชาติของสิ่งเหล่านี้ยังทวีขึ้น เพราะเกี่ยวข้องกับมนุษย์ และถูกสร้างมาสำหรับรับใช้มนุษย์ ในที่สุดพระเป็นเจ้าพอพระทัยเอาสิ่งทั้งหมดนี้ทั้งนี้ เป็นธรรมชาติและเหนือธรรมชาติมา รวมเข้าไว้ในพระคริสตเจ้า “พระองค์ทรงเป็นศีรษะของร่างกาย คือพระศาสนจักร” (คส 1:18) แต่การที่กำหนดเช่นนี้ไม่ได้ทำให้ระเบียบฝ่ายโลกเสียความเป็นอิสระ จุดหมาย กฎเกณฑ์ ช่องทาง และความสำคัญของมัน เพื่อประโยชน์ของมนุษย์เลย ตรงกันข้าม กลับทำให้พลังกำลังและคุณค่าของมันเองสมบูรณ์ดียิ่งขึ้น และในขณะที่เดียวกันยกมันให้สูงขึ้นเท่าระดับกระแสเรียกของมนุษย์ในโลกนี้

ในเวลาที่ยาวมาแล้วมาในประวัติศาสตร์ มนุษย์ใช้สิ่งของทางโลกไปในทางผิดอย่างร้ายฉกรรจ์ มนุษย์ซึ่งติดบ่ากำเนิดหลงผิดไปบ่อยๆ เกี่ยวกับพระเจ้าแท้ ธรรมชาติมนุษย์และหลักเกณฑ์ของ กฎศีลธรรม ดังนั้นชนบประเพณีต่างๆ ของมนุษย์จึงเสื่อมโทรม และตัวมนุษย์เองก็เป็นที่ดูหมิ่นถือว่าไม่มีค่าอยู่เนื่องๆ แม้ในสมัยของเรา นี้ บางคนซึ่งเชื่อถือความก้าวหน้าของธรรมชาติศึกษาและ วิชาการจนเกินควร ก็โอนเอนไปในทางจะบูชากราบไหว้สิ่งของทางฝ่ายโลกที่เดียวกันว่าได้ เขา กลายเป็นทาสยิ่งกว่าจะเป็นนายของสิ่งของทางฝ่ายโลกนี้ไปเสียแล้ว

เป็นภาระหน้าที่ของพระศาสนจักรทั้งหมดที่จะต้องทำให้มนุษย์สามารถตีค่าระเบียบฝ่าย โลกอย่างถูกต้อง แล้วชักระเบียบทางโลกนั้นให้มุ่งไปหาพระเป็นเจ้าโดยอาศัยพระคริสตเจ้า เป็น หน้าที่ของผู้อภิบาลสัตบุรุษจะต้องแถลงอย่างแจ่มแจ้งถึงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับจุดหมายการสร้าง และการใช้ของของโลกในทางที่ถูกต้อง แล้วให้ความช่วยเหลือทางศีลธรรมและทางวิญญาน เพื่อให้ ระเบียบทางฝ่ายโลกได้รับการฟื้นฟูขึ้นในพระคริสตเจ้า

ฆราวาสต้องถือว่าการฟื้นฟูระเบียบฝ่ายโลกเป็นหน้าที่โดยเฉพาะของตนเอง ฆราวาสเมื่อรู้ เห็นแจ้งโดยอาศัยความสว่างแห่งพระวรสาร และมีจิตตารมณ์ของพระศาสนจักร กับความรักต่อ เพื่อนมนุษย์แบบคริสตชนผลักดันไป ก็ต้องลงมือปฏิบัติงานในเรื่องนี้ด้วยตนเองและด้วยใจแน่วแน่ เด็ดเดี่ยว ในฐานะพลเมืองฆราวาสร่วมมือกับพลเมืองอื่นๆ ตามความสามารถพิเศษ โดยรับเอา ส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของตน และต้องแสวงหาความยุติธรรมแห่งพระอาณาจักรของพระเป็น เจ้าในที่ทั่วไปและในกิจการทุกอย่าง ต้องฟื้นฟูระเบียบฝ่ายโลกในแบบที่ยังเคารพปฏิบัติให้ถูกกฎ โดยเฉพาะของมัน ระเบียบฝ่ายโลกนั้นก็ยิ่งจะถูกต้องตรงกับหลักเกณฑ์อันสูงกว่าของชีวิตแบบ คริสตชน และเข้ากับสภาพต่างๆ ของสถานที่ เวลา และหมู่ชน ในบรรดางานต่างๆ ของงานธรรมทูต นี้ งานสังคมของคริสตชนนับเป็นงานที่เด่นที่สุด สภาพสังคายนารรณนาจะเห็นงานนี้แผ่ขยายไป ในวงงานฝ่ายโลกทั่วไปรวมทั้งด้านวัฒนธรรมด้วย

งานเมตตาจิตเป็นตราประทับงานธรรมทูตของคริสตชน

8. งานธรรมทูตทุกชนิดย่อมมีกำเนิดและพลังมาจากความรัก แต่งานบางอย่างมีลักษณะเหมาะที่จะเป็นเครื่องแสดงออกมาซึ่งความรักนี้เป็นพิเศษ พระคริสตเจ้าทรงพอพระทัยให้งานแบบนี้เป็นเครื่องหมายซึ่งบอกว่าพระองค์ทรงเป็นพระเมสสิยาห์ (เทียบ มธ 11:4-5)

บัญญัติที่สำคัญที่สุดในประมวลกฎหมายก็คือ “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่าน สุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญาของท่าน นี่คือนบบัญญัติเอกและเป็นบบัญญัติแรก บบัญญัติประการที่สองก็เช่นเดียวกัน คือท่านต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง ธรรมบัญญัติและคำสอนของบรรดาประกาศกก็ขึ้นอยู่กับบบัญญัติสองประการนี้” (มธ 22:37-40) บัญญัติที่สั่งให้รักเพื่อนมนุษย์นั้น พระคริสตเจ้าทรงเอามาตั้งเป็นบัญญัติของพระองค์เอง พระองค์ทรงบรรยายให้มีความหมายใหม่ พระองค์พอพระทัยรับความรักแบบนั้นโดยถือว่ามนุษย์ทั้งหลายที่เป็นพี่น้องของพระองค์เป็นตัวพระองค์เอง ตรงกับที่พระองค์ตรัสว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเราเอง” (มธ 25:40) เมื่อเสด็จมารับเอาธรรมชาตินุษย์ พระองค์ทรงเอามนุษยชาติทั้งหมดมาร่วมสนิทกับพระองค์อย่างเหนือธรรมชาติ ซึ่งทำให้ชาตินุษย์กลายเป็นครอบครัวเดียวกัน พระองค์ทรงใช้ความรักเป็นเครื่องหมายบอกให้รู้ว่าใครเป็นศิษย์ของพระองค์โดยตรัสว่า “ถ้าท่านมีความรักต่อกันทุกคนจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:35)

ในตอนเริ่มแรก พระศาสนจักรให้คริสตชนกินเลี้ยงกัน (agape) พร้อมกับพิธีรับศีลมหาสนิทเป็นการแสดงว่าพระศาสนจักรทั้งหมดมาประชุมอยู่รอบๆ องค์พระคริสตเจ้าด้วยสายสัมพันธ์แห่งความรัก ดังนั้น ในทุกยุคทุกสมัย พระศาสนจักรแสดงตนให้ทุกคนรู้จักด้วยเครื่องหมายแห่งความรักนี้เอง ทั้งๆ ที่แสดงความชื่นชมต่อความดำริริเริ่มของผู้อื่น พระศาสนจักรก็ไม่ยอมทำงานเมตตาจิต โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งพันธกิจของตนและเป็นสิทธิที่โอนให้แก่ผู้อื่นไม่ได้ เพราะเหตุนี้ ความเมตตาต่อคนจนและคนเจ็บ กับงานที่เรียกว่างานเมตตาและงานสงเคราะห์ช่วยเหลือกันเพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมานทุกชนิดของมนุษย์นั้นจึงเป็นที่ยกย่องเชิดชูเป็นพิเศษในพระศาสนจักร

ในปัจจุบัน งานเมตตาจิตเหล่านี้เป็นงานที่เร่งด่วนยิ่งกว่าแต่ก่อน และต้องขยับขยายให้กว้างออกไปทั่วโลก เพราะทางคมนาคมง่ายขึ้นและเร็วขึ้น มนุษย์เอาชนะเรื่องระยะทางไกลได้แล้ว ก็ว่าได้ คนทั้งโลกกลายเป็นเหมือนครอบครัวเดียวกัน ทุกวันนี้งานเมตตาจิตสามารถไปและต้องไปให้ถึงมนุษย์ทุกคนและผู้มีความทุกข์เชิงจิตทุกชนิด ทุกแห่งที่มีคนทนทุกข์ทรมานเพราะขาดอาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า ที่อยู่ ภัยคุกคาม งานการ การอบรม ปัจจัยสำหรับครองชีพที่เหมาะสมแก่สภาพมนุษย์ อย่างแท้จริง ทุกแห่งที่มีคนประสบเหตุร้ายและโรคร้ายเบียดเบียน อีกทั้งคนที่ถูกเนรเทศหรือถูกจำจอง ความเมตตาจิตของคริสตชนต้องไปเสาะและหา ให้กำลังใจเขาด้วยความเอาใจใส่อย่าง กระตือรือร้นและบรรเทาเขาด้วยการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม พันธะที่กล่าวนี้ย่อมตกแก่คนและชนชาติต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์พูนสุขก่อนใครๆ

เพื่อให้การประกอบเมตตาจิตเช่นนี้ไม่เป็นที่ระแวงสงสัย และปรากฏภายนอกว่าเป็นเช่นนั้นจริงๆ เราต้องเห็นเพื่อนมนุษย์เป็นพระฉายาของพระเป็นเจ้าผู้ทรงสร้างเขามาตามพระฉายานั้น และต้องเห็นเพื่อนมนุษย์เป็นพระคริสตเจ้าของเรา ซึ่งอันที่จริงเป็นผู้รับสิ่งต่างๆ ที่เราให้แก่คนจนนั่นเอง เราต้องเคารพความเป็นอิสระและศักดิ์ศรีของคนที่เราช่วยเหลืออย่างระมัดระวังที่สุด อย่าให้เจตนาบริสุทธิ์ของเราแอบแฝงอยู่ด้วยการคิดหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือความปรารถนาที่จะมีอำนาจครอบงำเขา ก่อนอื่นต้องทำตามที่ความยุติธรรมเรียกร้อง ด้วยกลัวว่าสิ่งที่ต้องให้เขาตามความยุติธรรมนั้น เราจะไปถือเป็นเรื่องให้ความเมตตาจิต จึงกำจัดมิใช่เฉพาะผลของความชั่วช้าเท่านั้น แต่มูลเหตุของความชั่วช้าต่างๆ ด้วย และขอให้ทำการช่วยเหลือในแบบที่ผู้รับความช่วยเหลือนั้นจะค่อยๆ หลุดพ้นจากการต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นแล้วช่วยตัวเองได้

ฉะนั้น งานเมตตาจิตและการดำริริเริ่มต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ ฆราวาสต้องนิยมยกย่องเป็นอย่างสูง กับต้องช่วยเหลือตามกำลังความสามารถ ไม่ว่าจะกิจการนั้นจะเป็นงานเอกชนหรืองานสาธารณะ และต้องช่วยเหลืองานที่ดำริริเริ่มระหว่างชาติด้วย กิจการต่างๆ เหล่านี้ล้วนมุ่งจะช่วยเหลือคนและชนชาติที่ทนทุกข์ลำบากด้วยผลดีจริงๆ ในเรื่องนี้ขอให้ฆราวาสร่วมมือกับคนที่มีความตั้งใจดีทุกคน

บทที่ 3

สถานที่ต่างๆ สำหรับงานธรรมทูต

9. ฆราวาสทำงานธรรมทูตหลายแบบ ทั้งในพระศาสนจักรและในโลก ไม่ว่าในพระศาสนจักรหรือในโลก เขาจะทำได้หลายๆ แห่ง ในที่นี้เราตั้งใจจะชี้ที่ทำงานธรรมทูตสำคัญๆ เท่านั้น คือ หมู่คณะต่างๆ ในพระศาสนจักร ครอบครัว กลุ่มเยาวชน วงสังคัม กิจการระดับชาติและระหว่างชาติ เนื่องจากทุกวันนี้สตรีมีส่วนในชีวิตของสังคัมทั่วไปมากขึ้น จึงเป็นการสำคัญยิ่งที่จะให้สตรีมีส่วนในงานธรรมทูตด้านต่างๆ ของพระศาสนจักรด้วย

หมู่คณะต่างๆ ในพระศาสนจักร

10. โดยเหตุที่ฆราวาสมีส่วนในตำแหน่งเป็นสงฆ์ ประภาศกและกษัตริย์ของพระคริสตเจ้า ฆราวาสจึงมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในชีวิตและกิจกรรมของพระศาสนจักร ในหมู่คณะต่างๆ ของพระศาสนจักร กิจกรรมของฆราวาสเป็นสิ่งจำเป็นจนถึงขนาดว่า ถ้าขาดกิจกรรมของฆราวาส งานธรรมทูตของผู้อภิบาลสัตบุรุษโดยมากจะเกิดผลอย่างเต็มที่ไม่ได้ ตามแบบฉบับของชายหญิงที่ช่วยนักบุญเปาโลในการประกาศพระวรสาร (เทียบ กจ 18:18-26, รม 16:3) ฆราวาสที่มีจิตตารมณ์ของงานธรรมทูตอย่างแท้จริงย่อมช่วยเหลือพี่น้องของตน และให้กำลังใจทั้งผู้อภิบาลสัตบุรุษและประชาสัตบุรุษคนอื่นๆ (เทียบ 1คร 16:17-18) โดยที่ฆราวาสมีกำลังเข้มแข็ง เพราะมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในชีวิตพิธีกรรมแห่งหมู่คณะ ฆราวาสจึงร้อนรนช่วยเหลืองานธรรมทูตของหมู่คณะนั้น นำคนที่บางทีอยู่ห่างไกลจากพระศาสนจักรมากให้มาสู่พระศาสนจักร ร่วมมืออย่างร้อนรนในการเผยแผ่พระวาจาของพระเป็นเจ้า เป็นต้น ด้วยการอธิบายคำสอน และนำความชำนาญจัดเจนของเขามาช่วยทำให้การเอาใจใส่ดูแลวิญญูณกับการปกครองทรัพย์สินของพระศาสนจักรเกิดผลดียิ่งขึ้น

สังฆตำบลหรือวัด (Parish) เป็นที่ที่เหมาะสมมากสำหรับเป็นตัวอย่างของงานธรรมทูตที่ทำให้หมู่คณะ เพราะเป็นที่รวมคนชนิดต่างๆ เข้าอยู่ในสากลภาพแห่งพระศาสนจักร ให้ฆราวาสถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมที่จะทำงานในสังฆตำบลโดยร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับพระสงฆ์ และนำปัญหาของตนเอง ปัญหาของโลกกับปัญหาที่เกี่ยวกับความรอดของมนุษย์ มาให้หมู่คณะของพระศาสนจักรพิจารณา และเฉลยโดยฟังทัศนะความเห็นของทุกคน ฆราวาสควรร่วมมือตามความสามารถในงานแพร่ธรรม และงานธรรมทูตทุกชนิดของสังฆตำบล

ฆราวาสจงอย่าหยุดยั้งที่จะส่งเสริมความสนใจอยากช่วยสังฆมณฑล สังฆตำบลเป็นเหมือนเซลล์หนึ่งของสังฆมณฑลก็ได้ และต้องพร้อมที่จะร่วมมือในงานริเริ่มของสังฆมณฑล ตามคำเชื้อเชิญของพระสังฆราช นอกจากนั้น เพื่อสนองตอบความต้องการของเมืองต่างๆ และชนบท ฆราวาสควรให้ความร่วมมือมิใช่เฉพาะแก่งานในเขตของสังฆตำบลหรือสังฆมณฑลเท่านั้น แต่ควรพยายามขยายความร่วมมือไปถึงงานในระหว่างสังฆตำบลและระหว่างสังฆมณฑล ตลอดจนถึงในระดับชาติและระหว่างชาติด้วย ทั้งนี้เพราะว่า เมื่อการอพยพพลเมืองมีบ่อยยิ่งขึ้นก็ดี ความสัมพันธ์ต่อกันมีทวีมากขึ้นก็ดี และการคมนาคมสะดวกขึ้นก็ดี สังคมมนุษย์ส่วนหนึ่งจะอยู่อย่างโดดเดี่ยว คิดถึงแต่ตนอย่างเดียวต่อไปหาได้ไม่ ฉะนั้นฆราวาสจะต้องเป็นห่วงกังวลถึงความต้องการของประชากรของพระเป็นเจ้าซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทั่วพิภพ เฉพาะอย่างยิ่งเขาจะต้องถือว่างานธรรมทูตต่างๆ เป็นงานของเขาเอง โดยถวายวัตถุปัจจัยหรือร่วมมือด้วยตนเอง เพราะเป็นหน้าที่และเกียรติของคริสตชนที่จะเอาทรัพย์สินส่วนหนึ่งที่ได้รับจากพระเป็นเจ้ากลับมาถวายคืนแด่พระองค์

ครอบครัว

11. พระผู้สร้างทรงกำหนดให้การอยู่ร่วมกันของสามีภรรยาเป็นต้นกำเนิดและรากฐานแห่งสังคมของมนุษย์ และยังทำให้เป็นพระธรรมล้ำลึกสำคัญถึงพระคริสตเจ้ากับพระศาสนจักร (เทียบอฟ 5:32) เพราะเหตุนี้งานธรรมทูตของสามีภรรยาและของครอบครัวจึงมีความสำคัญอย่างเอกอุ ทั้งสำหรับพระศาสนจักรและทั้งสำหรับสังคมบ้านเมืองด้วย

สามีภรรยาคริสตชนเป็นผู้ร่วมมือกับพระพรหมและเป็นผู้ประกาศยืนยันความเชื่อสำหรับกันและกัน สำหรับลูกและสมาชิกอื่นๆ ในครอบครัวด้วย เขาเป็นสองคนแรกที่ถ่ายทอด

ความเชื่อถึงลูกและเป็นผู้อบรมลูก เป็นผู้ฝึกสอนลูกทั้งด้วยวาจาและแบบฉบับให้ถือชีวิตแบบคริสตชนและธรรมทูต เป็นผู้ช่วยลูกเลือกหากระแสเรียกอย่างฉลาดรอบคอบ และเป็นผู้ส่งเสริมกระแสเรียกนักบวชอย่างสุดความสามารถ ถ้าเห็นว่าลูกมีกระแสเรียกนั้น

สามีภรรยาต้องแสดงและพิสูจน์ด้วยชีวิตทั้งชีวิตว่า สามีภรรยามีพันธะอันศักดิ์สิทธิ์และเลิกร้างกันไม่ได้ นี่เป็นหน้าที่ของสามีภรรยาเสมอ แต่ทุกวันนี้ถือว่าเป็นภาระที่สำคัญที่สุดในงานธรรมทูต เขาต้องยืนหยัดอย่างแข็งแรงถึงสิทธิและหน้าที่ของพ่อแม่และผู้ปกครองที่จะต้องอบรมลูกแบบคริสตชน และต้องป้องกันศักดิ์ศรีและอิสรภาพอันชอบธรรมของครอบครัว ฉะนั้นสามีภรรยาและคริสตชนอื่นๆ ต้องร่วมมือกับคนที่มีความใจดีทั้งหลาย เพื่อให้สิทธิเหล่านี้ได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ในกฎหมายของบ้านเมือง เพื่อให้ในการปกครองประเทศ มีการคำนึงถึงข้อเรียกร้องของครอบครัวเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การอบรมลูก เงื่อนไขของการทำงาน ความมั่นคงทางสังคมและภาษี และเพื่อให้ในการอพยพ ครอบครัวมีสิทธิที่จะได้อยู่ร่วมกันอย่างดี

พันธกิจที่จะต้องเป็นเซลล์ชีวิตตัวแรกของสังคมนี้ ครอบครัวได้รับมาจากพระเป็นเจ้าและจะปฏิบัติได้สำเร็จ ถ้าสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่และภานาถึงพระเป็นเจ้าพร้อมกัน ทำให้ครอบครัวเป็นดังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักรบ้าน ถ้าคนทั้งครอบครัวร่วมในพิธีกรรมแห่งพระศาสนจักร และที่สุดถ้าครอบครัวทำการต้อนรับแขกอย่างขยันขันแข็งกับเป็นผู้ส่งเสริมความยุติธรรมและกิจการดีอื่นๆ เพื่อรับใช้พี่น้องเพื่อนมนุษย์ทุกคนที่มีความเดือดร้อน ในบรรดางานธรรมทูตต่างๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัวนั้น มีเป็นต้นว่ารับเด็กที่ถูกทอดทิ้งมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ต้อนรับแขกด้วยความอารีโอบอ้อม ช่วยให้โรงเรียนดำเนินกิจการไปด้วยดี ให้คำปรึกษาและช่วยคนรุ่นหนุ่มสาว ช่วยหญิงชายที่หมั่นกันให้เตรียมตัวสมรสกันดียิ่งขึ้น ช่วยในการอธิบายคำสอน จุนเจือสามีภรรยาและครอบครัวที่ประสบความทุกข์ทรมานทางฝ่ายกายและใจ จัดหาให้คนแก่ชราไม่มีแต่สิ่งที่จำเป็นเท่านั้น แต่ให้มีจนถึงผลประโยชน์ที่ควรได้จากความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจด้วย

ทุกเวลาและสถานที่ โดยเฉพาะในถิ่นที่พืชพันธุ์แห่งชาวดีกำลังจะเริ่มหว่าน หรือในถิ่นที่พระศาสนจักรกำลังก่อร่างสร้างตัว หรือต้องเผชิญกับอุปสรรคอย่างร้ายแรง ครอบครัวคริสตชน

สามารถทำการประกาศยืนยันถึงพระคริสตเจ้าต่อหน้าโลกอย่างน่าประทับใจ โดยยืนหยัดถือตามพระวรสารอย่างมั่นคง และแสดงตนเป็นแบบฉบับของครอบครัวคริสตชนตลอดชีวิต

เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายของงานธรรมทูตโดยง่ายยิ่งขึ้น อาจเป็นการสมควรที่บรรดาครอบครัวจะรวมกันตั้งขึ้นเป็นสมาคม

เยาวชน

12. พวกเยาวชนมีอิทธิพลอยู่มากในสังคมปัจจุบันนี้ สภาพแวดล้อมในชีวิตของเขาก็ดีทัศนคติของเขาก็ดี ความสัมพันธ์กับครอบครัวของเขาเองก็ดี เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง บ่อยๆ เขาได้เลื่อนมีฐานะใหม่ทางสังคมและทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วเหลือเกิน ในขณะที่เขามีความสำคัญทางสังคม และแม้ในทางการเมืองมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ก็ดูเหมือนว่าเขาจะเตรียมตัวไม่พอที่จะรับความรับผิดชอบใหม่เหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม

การที่เขาให้ความสำคัญทางสังคมเพิ่มขึ้น ทำให้เขาทำงานธรรมทูตอย่างแข็งขันยิ่งขึ้น และอุปนิสัยตามธรรมชาติก็โน้มนำให้เขาทำงานธรรมทูตที่กล่าวนี้ เมื่อสำนึกถึงบุคลิกลักษณะของตนเองและมีความกระตือรือร้นตามธรรมชาติกับมีความขยันขันแข็ง เขาก็เข้ารับผิดชอบในหน้าที่ของเขาและปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมและวัฒนธรรม ถ้าหากว่าความกระตือรือร้นที่กล่าวนี้ตีแผ่ไปด้วยจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้าและมีความนอบน้อมเชื่อฟังความรักต่อพระศาสนจักร ก็หวังได้ว่าจะเกิดผลดีเป็นอันมาก เยาวชนต้องเป็นพวกแรกไปทำงานธรรมทูตแก่บรรดาเยาวชนด้วยกันเอง โดยติดต่อโดยตรงทำงานธรรมทูตในหมู่พวกเขาด้วยกันและด้วยตนเอง และโดยคำนึงถึงวงสังคมที่เขาอยู่

ผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ควรพยายามทำการคบหาอย่างฉันมิตรกับพวกเยาวชน การคบหาเช่นนี้จะเป็นช่องทางให้ทั้งสองฝ่ายรู้จักกัน กับแลกเปลี่ยนสิ่งดีประเสริฐที่ต่างฝ่ายต่างมีโดยไม่คำนึงถึงอายุที่แตกต่างกัน ผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ควรกระตุ้นชักจูงให้พวกเยาวชนทำงานธรรมทูตได้ ชั้นแรกโดยให้เป็นตัวอย่างก่อน และเมื่อมีโอกาส ก็ให้คำแนะนำตักเตือนอันมีคติและให้ความช่วยเหลืออันเกิดผล

ข้างฝ่ายเยาวชนก็ควรมีความไว้วางใจและเคารพต่อผู้มีอายุกว่า และแม่เป็นธรรมดาที่
เยาวชนจะชอบของใหม่ๆ ก็ควรจะนิยมนยกย่องประเพณีที่น่าเคารพเท่าที่ควร

พวกเด็กๆ ก็มีงานธรรมทูตที่เป็นของเด็กโดยเฉพาะเหมือนกัน เขาเป็นพยานที่เข้มแข็งของ
พระคริสตเจ้าในท่ามกลางเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันตามส่วนความสามารถของเขา

วงสังคัม

13. งานธรรมทูตในวงสังคัม หรืออีกนัยหนึ่งความพยายามที่จะแทรกจิตตารมณ์คริสตชน
เข้าไปในความนึกคิดจิตใจและขนบธรรมเนียม กฎหมายและโครงสร้างของประชาคมซึ่งทุกคน
ดำรงชีวิตอยู่นั้น เป็นงานเฉพาะและความรับผิดชอบของฆราวาส จนว่าไม่มีใครอื่นจะรับทำแทน
เท่าที่ควรได้ ในวงสังคัมนั้น ฆราวาสสามารถทำงานธรรมทูตได้ในแบบที่มีฐานะเท่าเทียมกันทำการ
ติดต่อกัน เขาไม่เพียงแต่ดำเนินชีวิตเป็นฉบับตัวอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังอาศัยการพูดด้วย ในวง
สังคัมนี้แหละ ฆราวาสมีโอกาสช่วยพี่น้องเพื่อนมนุษย์ได้อย่างถนัดที่สุด คือ เมื่อเขาอยู่ในที่ทำงาน
ในที่ประกอบอาชีพ ในสถานศึกษา ในที่พักอาศัย ในยามว่างและในที่ชุมนุมกัน

ฆราวาสทำพันธกิจอันนี้ของพระศาสนจักรให้ลุล่วงสำเร็จไปได้ ก่อนอื่นโดยเจริญชีวิตให้
สอดคล้องกับความเชื่อ ซึ่งทำให้เขาเป็นความสว่างของโลก เขายังต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตใน
กิจการทั้งปวง ซึ่งความซื่อสุจริตนั้นสามารถจะปลุกมนุษยทุกคนให้มีความรักต่อความดีงามและ
ความจริง กับสามารถจะกระตุ้นเตือนมนุษย์ให้เข้าหาพระคริสตเจ้าและพระศาสนจักรสักวันหนึ่ง
ฆราวาสยังโน้มน้ำหนักจิตใจของมนุษย์ทุกคนโดยไม่รู้สีก ให้รับการเตือนแห่งพระพรหทานความรอด
โดยเขาเองเจริญชีวิตแบบมีความรักฉันทันพี่น้อง ความรักแบบนี้ทำให้เขาสมัครร่วมสภาพชีวิตและ
สภาพการทำงาน ความทุกข์ยากลำบากและความไฝ่ฝันกับพี่น้องเพื่อนมนุษย์ ที่สุด โดยที่สำนึกถึง
ความรับผิดชอบต่อชีวิตของสังคัม ฆราวาสย่อมพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับครอบครัว สังคัม
และอาชีพ โดยน้ำใจกว้างขวางแบบคริสตชนจนวิธีปฏิบัติของเขาค่อยๆ ซึมซาบเข้าไปในวงงานที่
เขาดำรงชีวิตและทำงานอยู่

งานธรรมทูตที่กล่าวนี้ต้องไปถึงมนุษย์แต่ละคนและทุกคน ในสภาพแวดล้อมนั้น และต้อง
ไม่ตัดทอนความดีใดๆ ทางฝ่ายโลกหรือฝ่ายวิญญาณที่สามารถจะทำแก่เขา อย่างไรก็ตาม ธรรมทูตที่

แต่จริงย่อมถือว่า ทำแต่กิจการอย่างเดียวนั้นยังไม่พอเขายังตั้งใจจริงที่จะประกาศองค์พระคริสตเจ้า แก่ผู้ที่อยู่รอบข้างด้วย เพราะคนเป็นอันมากจะรับข่าวดีและยอมรับนับถือพระคริสตเจ้าไม่ได้ นอกจากต้องอาศัยฆราวาสอยู่ข้างเคียงเขานั้นเอง

สถานที่ทำงานธรรมทูตในระดับชาติและระหว่างชาติ

14. สถานที่ทำงานธรรมทูตในระดับชาติและในระหว่างชาติ เป็นที่กว้างใหญ่ไพศาลมาก และเป็นสถานที่ที่เฉพาะอย่างยิ่งสำหรับฆราวาสที่มีโอกาสแสดงความปรีชาฉลาดแบบคริสตชน เมื่อแสดงความเสียสละต่อบ้านเมืองและเมื่อปฏิบัติหน้าที่พลเมืองอย่างซื่อสัตย์ ชาวคาทอลิกจะรู้สึกว่าคุณจำเป็นต้องส่งเสริมสาธารณประโยชน์ที่แท้จริง เช่นนี้แหละเขาจะสามารถชักจูงผู้มีอำนาจในบ้านเมืองให้คำนึงถึงทัศนคติความเห็นของเขา เพื่อจะได้ใช้อำนาจอย่างเที่ยงธรรมและตรากฎหมายให้ตรงกับกรเรียกร้องของศีลธรรมและสาธารณประโยชน์ ชาวคาทอลิกที่มีความสามารถในเรื่องการเมืองและยึดมั่นในความเชื่อและคำสอนคริสตชนตามที่พึงเป็นนั้น ไม่ควรจะปฏิเสธไม่ยอมเข้าบริหารกิจการบ้านเมือง เพราะถ้าบริหารดี เขาอาจจะทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์และในขณะเดียวกันเตรียมทางให้ประกาศข่าวดี

ชาวคาทอลิกควรจะพยายามร่วมมือกับมนุษย์ที่มีน้ำใจดีทุกคนเพื่อส่งเสริมไม่ว่าสิ่งใดที่จริง ยุติธรรม ศักดิ์สิทธิ์และน่ารักเคารพ (ดู ฟป 4:9) ให้ฆราวาสติดต่อกับคนเหล่านั้นไปหาเขาด้วยความเข้าใจดีและสุภาพ และให้คิดหาทางว่าจะทำให้สถาบันสาธารณะของสังคมดีขึ้นอย่างไรตามจิตตารมณ์ของพระวรสาร

สิ่งที่เราเห็นเด่นเป็นพิเศษอยู่อย่างหนึ่งในสมัยของเรานี้ก็คือ ประชาชาติทั้งหลายต่างหันหน้าเข้าพึ่งพาอาศัยกันมากยิ่งขึ้นไม่หยุดยั้ง การพึ่งพาอาศัยกันนี้แหละ ฆราวาสผู้ทำงานธรรมทูตจะต้องพยายามส่งเสริมและทำให้กลายเป็นความปรารถนาที่จะเป็นพี่น้องกันอย่างจริงใจและจริงจัง ที่สุด ฆราวาสต้องสำนึกกว่ายังมีเรื่องระหว่างประเทศ คือมีปัญหาและวิธีขบปัญหาทางทฤษฎีและทางปฏิบัติที่เกิดขึ้นในเรื่องระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับบรรดาประชาชาติที่กำลังพัฒนา

ผู้ที่ไปทำงานในต่างประเทศหรือไปช่วยเหลือเขา ควรระลึกถึงความสัมพันธ์ระหว่างชาติต่างๆ ควรหมายถึงการแลกเปลี่ยนกันจริงๆ ฉันทพี่น้อง คือ ทั้งสองฝ่ายต้องทั้งให้และรับพร้อมกัน ผู้ที่เดินทางไปต่างประเทศเพื่อกิจธุระก็ดี หรือเพื่อความเพลินเพลินก็ดี ควรระลึกว่าตนเป็นผู้ถือสาส์นที่กำลังเดินทางของพระคริสตเจ้าในที่ทั่วไป และต้องประพฤติสมเป็นผู้ถือสาส์นนั่น

บทที่ 4

แบบต่างๆ ของงานธรรมทูต

15. ขรราวาสทำงานธรรมทูตเป็นคณาๆ ต่างคนต่างทำหรือทำรวมเป็นหมู่หรือคณะก็ได้

งานธรรมทูตเป็นคณาๆ มีความสำคัญและมีหลายแบบ

16. งานธรรมทูตที่ทุกคนต้องทำด้วยตนเองและที่เกิดจากการถือชีวิตแบบคริสตชนอย่างแท้จริงเสมอ (เทียบ ยน 4:14) เป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของงานธรรมทูตทุกชนิดของขรราวาส แม้ที่ทำเป็นหมู่ และไม่มีอะไรจะใช้แทนงานธรรมทูตแบบนี้ได้

งานธรรมทูตเป็นคณาๆ มีผลดีในที่ทั่วไป และในบางกรณีก็เป็นงานธรรมทูตแบบเดียวที่เหมาะสมและทำได้ ขรราวาสทุกคนมีกระแสเรียกให้มาทำงานธรรมทูตแบบนี้และมีหน้าที่ต้องทำ ไม่ว่าจะมีความอย่างไร และแม้ไม่มีโอกาสหรือไม่สามารถจะร่วมมือกับคณะได้

ในเรื่องนี้มีหลายวิธีสำหรับขรราวาสที่จะมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพระศาสนจักร กับทำให้โลกศักดิ์สิทธิ์และมีชีวิตในพระคริสตเจ้า

งานธรรมทูตของขรราวาสเป็นคณาๆ แบบหนึ่ง คือการเป็นพยานประกาศพระคริสตเจ้าด้วยการเป็นตัวอย่างดีตลอดชีวิต ขรราวาสหล่อเลี้ยงอยู่ด้วยความเชื่อ ความไว้วางใจ และความรัก ที่เหมาะสมแก่สมัยเราและเป็นการแสดงพระคริสตเจ้าผู้ทรงดำรงพระชนม์ชีพอยู่ในตัวสัตบุรุษ ขรราวาสยังประกาศองค์พระคริสตเจ้าโดยทำงานธรรมทูตด้วยวาจา ซึ่งในบางกรณีงานธรรมทูตนี้ก็จำเป็นต้อง

ทำอย่างเด็ดขาด โดยงานธรรมทูตแบบนี้ ฆราวาสอธิบายและเผยแผ่คำสอนของพระองค์ตามฐานะ และความรู้ความสามารถของแต่ละคน และถือตามคำสอนนั้นอย่างซื่อสัตย์

อนึ่ง ฆราวาสในฐานะเป็นพลเมืองของโลก ต้องร่วมมือในกิจการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการก่อ และบริหารงานทางฝ่ายโลก ฆราวาสต้องอาศัยความเชื่อหาเหตุจูงใจที่สูงกว่าสำหรับปฏิบัติในชีวิต ครอบครัว อาชีพ วัฒนธรรมและสังคม เมื่อมีโอกาสเขาก็เผยเหตุจูงใจนั้นให้คนอื่นทราบ และ สำนึกว่าตนเป็นผู้ร่วมมือกับพระเป็นเจ้าของเจ้าผู้เป็นพระผู้สร้าง ผู้ไถ่ และผู้ทำให้ศักดิ์สิทธิ์และจะสำนึก ด้วยว่าตนเป็นผู้ถวายเกียรติแด่พระองค์

ที่สุดฆราวาสควรปลูกชีวิตของตนให้ระงับความช่วยเหลือด้วยความรัก และแสดงความรักนั้น ออกมาในการงานเท่าที่สามารถจะทำได้

ทุกคนต้องจำไว้ว่า อาศัยการคารวกิจส่วนรวมและการสวดภาวนาส่วนตัว อาศัยการใช้โทษ บาปและการน้อมรับการงานและความทุกข์ในชีวิต ซึ่งทำให้เราเหมือนกับพระคริสตเจ้า ผู้ทรงรับ การทรมาน (2คร 4:10, คส 1:24) เขาสามารถจะช่วยมนุษย์ทุกคนและทำงานเพื่อความรอดของ โลกทั้งโลก

งานธรรมทูตเป็นคณฯ ในบางกรณี

17. งานธรรมทูตเป็นคณฯ นี้เป็นสิ่งจำเป็นและเร่งด่วน เฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นที่พระศาสนจักรเกือบไม่มีเสรีภาพเลย ในกรณียุ่งยากลำบากเช่นนี้ ฆราวาสทำงานแทนพระสงฆ์เท่าที่สามารถจะทำได้ ยอมเอาอิสรภาพของตนเองและบางทีแม้แต่ชีวิตเข้าเสี่ยงอันตราย สอนคำสอน แก่ผู้ที่อยู่รอบข้าง อบรมเขาให้ดำเนินชีวิตอย่างศรัทธาและมีจิตตารมณ์คาทอลิก เตือนเขาให้รับศีล ศักดิ์สิทธิ์บ่อยๆ ก้บให้มีความศรัทธาที่ถือศีลมหาสนิทเป็นศูนย์กลางชีวิตจากหวังลึกของดวงใจ สภาสังคายนาขอขอบพระคุณพระเป็นเจ้าของเจ้าที่แม้ทุกวันนี้ ก็ยังไม่ทรงหยุดยั้งที่จะดลบันดาลให้มี ฆราวาสใจกล้าหาญเยี่ยงวีรชนในท่ามกลางการเบียดเบียนเช่นนี้ สภาสังคายนาขอยกย่องฆราวาส เหล่านี้ด้วยความรักใคร่เยี่ยงบิดาและขอแสดงความรู้คุณต่อเขาด้วย

งานธรรมทูตเป็นคนที่ มีโอกาสทำงานได้ผลดีเป็นพิเศษในที่ที่ชาวคาทอลิกมีน้อยและอยู่กระจัดกระจาย ในกรณีเช่นนี้บรรดาฆราวาสที่ทำงานธรรมทูตแต่เฉพาะตัว เพราะเหตุผลที่กล่าวข้างต้นหรือเพราะเหตุผลพิเศษซึ่งบางทีเกิดจากงานอาชีพของเขา จะรวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยไม่ต้องมีพิธีจัดตั้งหรือจัดอย่างมีระเบียบอย่างใดก็ได้ ขอแต่ให้คนอื่นเห็นเป็นเครื่องหมายแสดงว่า พระศาสนจักรเป็นหมู่คณะที่มีความรักกันอย่างแท้จริง

ดังนั้น เมื่อเขาช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยเมตริจิตและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกันและกันก็เท่ากับเตรียมตัวเอาชนะอุปสรรคในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงานที่ทำอย่างลำพังโดดเดี่ยวเกินไป แล้วงานธรรมทูตของเขาจะเกิดผลดียิ่งขึ้น

ความสำคัญของงานธรรมทูตแบบจัดเป็นคณะ

18. พระทรงเรียกคริสตชนให้มาทำงานธรรมทูตเป็นคนที่ ในสภาพชีวิตแบบต่างๆ แต่อย่าลืมว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่ชอบอยู่รวมกันเป็นสังคมโดยธรรมชาติ และพระเป็นเจ้าของพระทัยรวบรวมผู้ที่เชื่อถึงพระคริสตเจ้าให้มาเป็นประชากรของพระเป็นเจ้า (เทียบ 1ปต 2:5-10) และให้เป็นกายอันเดียว (เทียบ 1คร 12:12) ฉะนั้น งานธรรมทูตที่จัดเป็นคณะจึงตรงกับสภาพมนุษย์และสภาพคริสตชนของสัตบุรุษ และในขณะเดียวกันก็เป็นเครื่องหมายชี้บอกการร่วมสนิทและเอกภาพของพระศาสนจักรในพระคริสตเจ้าผู้ตรัสว่า “ที่ใดมีสองหรือสามคนชุมนุมกันในนามของเรา เราอยู่ที่นั่นในหมู่พวกเขา” (มธ 18:20) ให้คริสตศาสนิกชนทำงานธรรมทูตโดยรวมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ขอให้เขาเป็นธรรมทูต ทั้งในครอบครัวและในสังคมตำบลกับสังคมชนบทซึ่งแสดงลักษณะเป็นหมู่คณะของงานธรรมทูต ตลอดจนในกลุ่มอิสระที่เขาสมัครไปรวมด้วย

งานธรรมทูตที่จัดเป็นคณะยังมีความสำคัญมาก เพราะว่าบ่อยครั้ง งานธรรมทูตมักเรียกร้องให้ทำงานร่วมกัน ไม่ว่าในหมู่คณะของพระศาสนจักรหรือในวงงานอื่นๆ ในชีวิต ด้วยว่าระเบียบที่ตั้งขึ้นสำหรับงานธรรมทูตเป็นหมู่นั้น คำจูงสมาชิก ฝึกฝนให้ทำงานธรรมทูต จัดเตรียมและแนะนำให้ทำงานธรรมทูตไปในงานที่หวังผลได้มากกว่าที่แต่ละคนต่างทำนั้นมากมายนัก

ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่ต้องส่งเสริมงานธรรมทูตแบบทำเป็นคณะ และอย่างมีระเบียบในที่ที่ฆราวาสปฏิบัติงานอยู่ เพราะมีแต่การพยายามร่วมกันทำอย่าง

เดี๋ยวนี้เท่านี้ที่จะอำนวยความสะดวกให้บรรลุถึงจุดหมายทุกประการของงานธรรมทูตในทุกวันนี้ กับคุ้มครองผลของงานธรรมทูตนั้นอย่างได้ผล เมื่อเราหวังเช่นนี้ ก็เป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่คณะธรรมทูตจะต้องเข้าไปถึงจิตใจและรู้สภาพทางสังคมของสมาชิกที่ตนเอาใจใส่ มิฉะนั้นสมาชิกเหล่านี้มักจะไม่สามารถต้านทานการกดดันของสาธารณชนหรือกฎเกณฑ์ของสังคมได้

แบบต่างๆ ของงานธรรมทูตที่จัดเป็นคณะ

19. คณะธรรมทูตมีมากมายหลายประเภท บางคณะมุ่งถึงจุดหมายงานธรรมทูตทั่วไปของพระศาสนจักร บางคณะมุ่งถึงจุดหมายการประกาศข่าวดีและทำให้มนุษยศักดิ์สิทธิ์ในแง่ใดแง่หนึ่ง โดยเฉพาะ บางคณะอื่นมุ่งจะทำให้ระเบียบของโลกมีจิตตารมณ์แบบคริสตชน และยังมีบางคณะที่ประกาศพระคริสตเจ้าด้วยการประกอบกิจแสดงความเมตตาและความรักเป็นต้น

ในคณะต่างๆ เหล่านี้ ก่อนอื่นต้องยกย่องคณะที่ส่งเสริมให้สมาชิกมีชีวิตประจำวันที่สอดคล้องกับความเชื่อยิ่งขึ้น คณะต่างๆ นั้นไม่ใช่เป็นเป้าหมายแท้ๆ แต่ต้องเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้พันธกิจที่พระศาสนจักรมีต่อโลกสำเร็จไป และจะมีคุณค่าทางงานธรรมทูตมากหรือน้อย ก็ย่อมแล้วแต่คณะนั้นๆ ปฏิบัติตรงตามจุดหมายของพระศาสนจักรเพียงใด และสมาชิกแต่ละคนกับคณะทั้งคณะเป็นพยานของพระคริสตเจ้ากับมีจิตตารมณ์ของพระวรสารเพียงใด

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของสถาบันต่างๆ กับวิวัฒนาการของสังคมในปัจจุบันนี้ พันธกิจทั่วไปของพระศาสนจักรยิ่งเรียกร้องมากขึ้นเป็นลำดับให้มีการส่งเสริมคณะธรรมทูตต่างๆ ของชนชาวคาทอลิกในระดับระหว่างชาติ บรรดาองค์กรคาทอลิกระหว่างประเทศจะบรรลุถึงเป้าหมายยิ่งขึ้นถ้ากลุ่มต่างๆ และสมาชิกของกลุ่มเหล่านี้จะมีความสนิทใกล้ชิดกับองค์การเหล่านั้นมากกว่าแต่ก่อน

หรือว่าจะเข้าคณะที่มีอยู่แล้วก็ได้ แต่ต้องติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่พระศาสนจักรตามที่เป็น ขรวาสามีสหกิจจะตั้งคณะขึ้นแล้วดำเนินการเอง ทั้งนี้ก็ดี ควรหลีกเลี่ยงอย่าให้มีการกระจายกำลังไปทั่ว การกระจายกำลังจะเกิดขึ้นถ้าขรวาสามีสถิตหน้าแต่จะตั้งคณะกิจการใหม่ๆ ขึ้นโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ หรือถ้ารักษาคณะเก่าที่ไม่มีประโยชน์ไว้ หรือถ้าใช้วิธีล่าสมัย ที่สุดเป็นการสมควร

ที่จะนำงานธรรมทูตแบบต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศหนึ่งเข้าไปในประเทศอื่นๆ โดยไม่มีการพิจารณาให้ดีๆ เสียก่อน

กิจการคาทอลิก

20. เมื่อไม่กี่สิบปีมานี้ ฆราวาสในหลายๆ ประเทศที่อุทิศตนให้แก่งานธรรมทูตมากขึ้นเป็นลำดับ ได้ชุมนุมกันตั้งกิจการและคณะต่างๆ ขึ้น กิจการและคณะเหล่านี้ได้ดำเนินงานและยังดำเนินงานต่อไปเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายของงานธรรมทูตอย่างแท้จริง โดยมีการติดต่ออย่างใกล้ชิดกับพระฐานานุกรมในคณะเหล่านี้ ตลอดจนในคณะอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกันแต่เก่าแก่กว่านั้น ก่อนอื่นต้องขอกล่าวถึงบรรดาคณะที่แม้จะใช้วิธีต่างกัน ก็ได้ทำคุณประโยชน์แก่พระอาณาจักรของพระคริสตเจ้าเป็นอันมาก คณะเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริม ซึ่งก็เป็นการชอบแล้ว จากบรรดาพระสันตะปาปาและพระสังฆราชเป็นจำนวนมาก ได้รับการขนานนามจากท่านเหล่านั้นว่า “กิจการคาทอลิก” และบ่อยๆ ที่เดียว มักได้รับการอธิบายว่าเป็นคณะของฆราวาสที่ร่วมมือในงานธรรมทูตของพระฐานานุกรม

งานธรรมทูตที่ทำเป็นแบบต่างๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะมีชื่อว่ากิจการคาทอลิกหรือไม่ก็ตาม ทุกวันนี้กำลังทำงานธรรมทูตที่มีค่ายิ่ง และก่อตั้งขึ้นโดยมีสิ่งประกอบต่อไปนี้รวมกันเป็นเครื่องบอกลักษณะ คือ

(ก) จุดหมายเบื้องต้น ขององค์การแบบนี้คือจุดหมายของงานธรรมทูตของพระศาสนจักร ซึ่งได้แก่การประกาศข่าวดี ทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์ สอนให้เขามีมโนธรรมแบบคริสตชน เพื่อสามารถที่จะแทรกจิตตารมณ์ของพระวรสารเข้าไปในหมู่คณะต่างๆ และองค์การต่างๆ

(ข) ฆราวาสที่ร่วมมือกับพระฐานานุกรมตามวิธีที่เป็นของเขาโดยเฉพาะนั้น นำความชำนาญจัดเจนของเขามาใช้และรับผิดชอบในการดำเนินงานขององค์การเหล่านี้ ในการมองหาช่องทางที่จะนำการอภิบาลสัตบุรุษของพระศาสนจักรมาปฏิบัติและในการคิดและปฏิบัติตามแผนการของเขา

(ค) ขรवासเหล่านี้ปฏิบัติกรโดยเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว เหมือนกับร่างกายที่มีระเบียบ การปฏิบัติเช่นนี้แสดงให้เห็นลักษณะเป็นหมู่คณะของพระศาสนจักรเด่นยิ่งขึ้นและทำให้งานธรรม ทูตเป็นผลดียิ่งขึ้นด้วย

(ง) ขรवासเหล่านี้ไม่ว่าจะทำงานธรรมทูตด้วยตนเองหรือเพราะมีผู้ชวนให้มาทำงาน และร่วมมือโดยตรงในงานธรรมทูตของพระฐานานุกรมก็ตาม ถือว่าเขามาปฏิบัติงานภายใต้การนำ ของพระฐานานุกรม ซึ่งจะรับรองการร่วมมือนี้โดยทำการมอบหมายให้เป็นที่รู้ภายนอกได้

องค์การใดๆ ที่พระฐานานุกรมวินิจฉัยว่า มีลักษณะทั้งหมดที่กล่าวนี้ ต้องถือว่าเป็นกิจการ คาทอลิก แม้จะมีเค้ารูปและชื่อแตกต่างกันตามความจำเป็นของสถานที่และชนชาติต่างๆ

สภาสังคายนาสนับสนุนคณะต่างๆ เหล่านี้อย่างจริงใจ เพราะสนองความต้องการของงาน ธรรมทูตของพระศาสนจักรในหลายๆ ประเทศอย่างแน่นอน สภาสังคายนายังขอเชิญพระสงฆ์และ ขรवासที่ทำงานอยู่ในคณะเหล่านั้น ให้ทำคณะที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นยิ่งเด่นขึ้น อีกทั้งร่วมมือ ในงานธรรมทูตแบบอื่นๆ ทั้งหมดในพระศาสนจักรอย่างฉันทันที

ความนิยมยกย่องคณะต่างๆ

21. ต้องนิยมยกย่องคณะธรรมทูตทุกคณะตามสมควรแต่คณะที่พระฐานานุกรมสรรเสริญ และสนับสนุนตามความจำเป็นของเวลาและสถานที่ หรือตัดสินใจให้ตั้งขึ้นเพราะเป็นการรีบด่วนกว่า นั้น พระสงฆ์ นักบวช และขรवास ต้องนิยมยกย่องมากกว่าคณะอื่นๆ และทุกคนต้องส่งเสริม ตามหน้าที่ของตน ในบรรดาคณะที่กล่าวนี้ ในปัจจุบันก็มีคณะหรือกลุ่มคาทอลิกระหว่างประเทศ เป็นต้น

ขรवासที่รับใช้พระศาสนจักรในฐานะพิเศษ

22. ขรवास ทั้งคนโสดหรือคนแต่งงานที่อุทิศตนหรือนำคุณวุฒิความสามารถมารับใช้ สถาบันหรือกิจการของสถาบันเป็นการถาวรหรือชั่วคราวนั้น เป็นผู้ที่เหมาะสมได้รับความนับถือและ ยกย่องเป็นพิเศษในพระศาสนจักร เป็นที่น่าชื่นชมยินดียิ่งนักที่ได้เห็นมีขรवासจำนวนเพิ่มขึ้นทุก

วันอุทิศตนแก่คณะและกิจการงานธรรมทูต ไม่ว่าจะภายในประเทศของตนหรือในต่างประเทศ และ โดยเฉพาะในกลุ่มคาทอลิกของมิสซังและพระศาสนจักรที่แรกตั้งใหม่

ผู้อภิบาลสัตบุรุษควรต้อนรับฆราวาสเหล่านี้ด้วยความยินดีและรู้คุณ ควรจะเอาใจใส่ให้เขามีความเป็นอยู่ที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตามที่ความยุติธรรม ความเที่ยงธรรมและความรักจะเรียกร้อง เฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยอันจำเป็นแก่การครองชีพของเขาและครอบครัว และยังคงควร จัดให้ฆราวาสเหล่านี้ได้รับการอบรม ความช่วยเหลือ และเครื่องบำรุงใจทางวิญญาณเท่าที่จำเป็น ด้วย

บทที่ 5

ระเบียบที่ต้องถือ

23. งานธรรมทูตของฆราวาส ไม่ว่าจะแบบที่ทำเป็นคนๆ หรือเป็นหมู่ ต้องทำอยู่แต่ใน ขอบเขตงานธรรมทูตของพระศาสนจักรทั้งหมด ด้วยว่าความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างฆราวาสธรรมทูต กับบรรดาผู้ที่พระจิตได้ทรงตั้งให้เป็นผู้อภิบาลพระศาสนจักรของพระเป็นเจ้าของ (เทียบ กจ 20:28) นั้น เป็นส่วนประกอบสำคัญของงานธรรมทูตโดยคริสตชน การประสานเข้ากันระหว่างความริเริ่ม งานธรรมทูตต่างๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของพระฐานานุกรมต้องจัดให้กลมกลืนนั้น ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นไม่ น้อยเหมือนกัน

แท้จริง สำหรับส่งเสริมจิตตารมณ์แห่งเอกภาพเพื่อให้ความรักฉันพี่น้องเกิดขึ้นในงานธรรม ทูตทั่วไปของพระศาสนจักร เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของทุกฝ่ายและเพื่อไม่ให้เกิดการชิงดีกัน ซึ่ง ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น เป็นการจำเป็นอย่างเด็ดขาดที่งานธรรมทูตของพระศาสนจักรทุกแบบ จะต้องนิยมยกย่องกัน และประสานเข้ากันเป็นอย่างดี โดยต่างฝ่ายต่างเคารพลักษณะพิเศษของ กันและกัน เรื่องนี้จำเป็นโดยเฉพาะเมื่อมีงานพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งในพระศาสนจักรที่เรียกร้อง ให้คณะสงฆ์ทั้งสองประเภท บรรดานักบวชและฆราวาส ทำงานประสานกันและร่วมมือทำงาน ธรรมทูตด้วยกัน

ความสัมพันธ์กับพระฐานานุกรม

24. เป็นหน้าที่ของพระฐานานุกรมที่จะต้องส่งเสริมงานธรรมทูตของฆราวาส ให้หลักการ และช่วยเหลือทางฝ่ายวิญญูณ ชักนำให้ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของพระศาสนจักร และเอาใจใส่ให้ถือตามคำสอนและบทบัญญัติขั้นมูลฐาน

งานธรรมทูตของฆราวาสอาจมีความเกี่ยวพันกับพระฐานานุกรมไม่เหมือนกัน แล้วแต่แบบ และจุดหมายต่างๆ ของงานธรรมทูตนั้น

ในพระศาสนจักร มีการริเริ่มในงานธรรมทูตบางอย่างที่เกิดขึ้นโดยฆราวาสสมัครเลือกทำเอง และดำเนินงานตามความวินิจฉัยอันฉลาดของเขาสอง อาศัยการริเริ่มเช่นนี้ ในบางโอกาส พระศาสนจักรจึงทำหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นบ่อยครั้งพระฐานานุกรมจึงชมเชยและสนับสนุนการริเริ่มเหล่านั้น แต่การริเริ่มใดๆ จะอ้างชื่อคาทอลิกไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเห็นชอบจากสมณะผู้มีอำนาจของพระศาสนจักรที่รับผิดชอบเสียก่อน

งานธรรมทูตของฆราวาสบางแบบได้รับการรับรองอย่างเปิดเผยจากพระฐานานุกรมในรูปใดรูปหนึ่ง

อนึ่ง ถ้าประโยชน์ส่วนรวมของพระศาสนจักรเรียกร้องสมณะผู้มีอำนาจของพระศาสนจักร อาจจะไม่เลือกและให้การส่งเสริมเป็นพิเศษแก่บางคณะและบางสถาบันที่มีจุดหมายทางฝ่ายวิญญูณโดยตรงแล้วเข้ารับผิดชอบในคณะและสถาบันนั้นๆ ก็ได้ เช่นนี้พระฐานานุกรมซึ่งจัดงานธรรมทูตด้วยวิธีต่างๆ ตามสภาพเหตุการณ์ ก็รับเอางานธรรมทูตแบบนั้นหรือแบบนี้มารวมเข้ากับภาระงานธรรมทูตของตนเองอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น แต่ทว่าไม่ทำให้ลักษณะและความแตกต่างของงานทั้งสองเปลี่ยนไป หมายความว่ายังคงปล่อยให้ฆราวาสปฏิบัติงานได้ตามความดำริริเริ่มของเขาเอง วิธีปฏิบัติเช่นนี้ของพระฐานานุกรม ในเอกสารต่างๆ ของพระศาสนจักรเรียกว่า “การมอบหมาย” (mandate)

ที่สุด บางครั้งพระฐานานุกรมมอบหมายให้ฆราวาสทำงานบางอย่างซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้อภิบาลสัตบุรุษมากกว่า เช่นให้สอนคำสอน ให้ประกอบพิธีกรรมบางอย่างและให้ดูแลวิญญูณเพื่อ

ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวนี้ ฆราวาสต้องอยู่ในการควบคุมของผู้ใหญ่ฝ่ายพระศาสนาจักรอย่างเต็มที่

ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการและสถาบันทางฝ่ายโลก หน้าทีของพระฐานานุกรมก็คือสอน และตีความหลักศีลธรรมที่ต้องถือในเรื่องทางฝ่ายโลกอย่างถูกต้อง นอกจากนั้น พระฐานานุกรมยังมีสิทธิจะตัดสินหลังจากได้ไตร่ตรองและปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญแล้ว ว่ากิจการหรือสถาบันนั้นๆ ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมหรือไม่ และยังมีสิทธิจะวินิจฉัยว่าต้องทำอะไรเพื่อคุ้มครองและส่งเสริมคุณค่าทางฝ่ายเหนือธรรมชาติ

คณะสงฆ์และนักบวชต้องช่วยเหลืองานธรรมทูตของฆราวาส

25. พระสังฆราช พระสงฆ์เจ้าอาวาสและพระสงฆ์อื่นๆ ที่อยู่ในคณะสงฆ์ประจำสังฆมณฑลหรือในคณะสงฆ์นักพรต ต้องระลึกว่า สิทธิและหน้าที่ธรรมทูตเป็นของสัตบุรุษทุกคน ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิตหรือฆราวาส และในการเสริมสร้างพระศาสนาจักรขึ้น ฆราวาสก็มีบทบาทจะแสดง โดยเฉพาะเหมือนกัน เพราะเหตุนี้ ท่านเหล่านั้นต้องทำงานอย่างฉันทันเนื่องกับฆราวาสในพระศาสนาจักรและเพื่อพระศาสนาจักร และต้องมีแก้ไขเป็นพิเศษที่จะโอบอุ้มคำชูฆราวาสในงานธรรมทูตของเขา พระสังฆราชต้องพิถีพิถันในการเลือกพระสงฆ์ที่สามารถและเชี่ยวชาญสำหรับเอาใจใส่งานธรรมทูตของฆราวาสแบบพิเศษต่างๆ พระสงฆ์ที่ปฏิบัติหน้าที่นี้โดยได้รับมอบหมายจากพระฐานานุกรม ย่อมถือว่าเป็นผู้แทนพระฐานานุกรมในงานอภิบาลสัตบุรุษ ต้องถือจิตตารมณ์และคำสอนของพระศาสนาจักรอย่างสัตย์ซื่อเสมอ และต้องส่งเสริมความสัมพันธ์อันควรระหว่างฆราวาสกับพระฐานานุกรม เขาต้องพยายามหล่อเลี้ยงชีวิตฝ่ายวิญญาณและความสำนึกต่องานธรรมทูตในบรรดาคณะคาทอลิกที่ฝากอยู่กับตน เขาต้องส่งเสริมงานริเริ่มและมีส่วนช่วยในงานธรรมทูตของคณะเหล่านั้นด้วยคำแนะนำอันฉลาดรอบคอบ เขาต้องติดต่อคบหากับฆราวาสอยู่เสมอ เข้มแข็งมั่นคงคิดวิธีที่สามารถทำให้งานธรรมทูตได้ผลดียิ่งขึ้น เขาต้องส่งเสริมจิตตารมณ์เอกภาพภายในคณะเองและในระหว่างคณะต่างๆ

ที่สุด นักบวชทั้งหลาย ไม่ว่าภราดาหรือภคินี ควรนิยมนกย่องงานธรรมทูตของฆราวาส ตามจิตตารมณ์และกฎของคณะ เขาควรเต็มใจอุทิศตนส่งเสริมงานธรรมทูตของฆราวาส ตลอดจน พยายามค้าจุนและช่วยเหลือให้งานหน้าที่ของพระสงฆ์สำเร็จครบถ้วน

สภาพพิเศษ

26. ในสังฆมณฑล เท่าที่สามารถจะทำได้ ควรมีสภาสำหรับสนับสนุนงานธรรมทูตของ พระศาสนจักรทั้งในด้านเผยแผ่พระวรสารและทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนในด้านเมตตากิจ ด้านสังคมและด้านอื่นๆ พระสงฆ์และนักบวชทั้งหลายควรร่วมมือกับฆราวาสในเรื่องนี้ด้วยวิธีอัน เหมาะสม สภาที่กล่าวนี้สามารถจะช่วยให้คณะต่างๆ หรืองานดำริริเริ่มของฆราวาสประสานเข้า กัน โดยไม่ทำลายลักษณะโดยเฉพาะกับความเป็นอิสระของแต่ละคณะ หากเป็นไปได้ ให้ตั้งสภา ดังกล่าวในระดับสังฆตำบล ระดับหลายสังฆตำบลรวมกัน และหลายระดับหลายสังฆมณฑล รวมกัน รวมทั้งระดับชาติ และระดับระหว่างชาติด้วย

นอกจากนั้น ยังควรตั้งสำนักงานพิเศษขึ้นที่สันตะสำนัก เพื่อรับใช้และส่งเสริมงานธรรมทูต ของฆราวาส สำนักงานที่กล่าวนี้จะเป็นดังศูนย์ที่จัดไว้สำหรับให้คำชี้แจงเกี่ยวกับงานธรรมทูตต่างๆ ของฆราวาส จะทำการวิจัยปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้ กับจะให้คำแนะนำช่วยเหลือพระ ฐานานุกรมและฆราวาสในงานธรรมทูต ขบวนการและองค์การธรรมทูตต่างๆ ของฆราวาสทั่วโลก ควรมีตัวแทนอยู่ในสำนักงานนี้ ซึ่งจะต้องมีพระสงฆ์และนักบวชร่วมมือกับฆราวาสด้วย

การร่วมมือกับคริสตชนนิกายอื่นและผู้ที่มีใจคริสตชน

27. พระวรสารที่เป็นมรดกร่วมกันของคริสตชนทุกนิกายและหน้าที่ร่วมกันซึ่งเกิดจาก พระวรสาร คือ ต้องเป็นพยานประกาศพระคริสตเจ้านั้น กำชับเตือนและบ่อยครั้งเรียกร้องให้ชน ชาวคาทอลิกร่วมมือกับคริสตชนนิกายอื่น การร่วมมือนี้อาจเป็นการร่วมมือของบุคคลหรือของหมู่ คณะในพระศาสนจักรและเป็นเรื่องเกี่ยวกับการร่วมมือในกิจการหรือคณะในระดับชาติหรือ ระหว่างชาติ

คุณค่าร่วมกันของมนุษย์บ่อยครั้งยังเรียกร้องให้คริสตชนที่ทำงานตามจุดหมายของงาน
ธรรมทูต ให้ความร่วมมือแบบนี้แก่ผู้ที่ไม่ถือศาสนา แต่ยอมรับนับถือคุณค่าดังกล่าว

อาศัยความร่วมมืออย่างแข็งขันและฉลาดซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษในกิจการฝ่ายโลกเช่นนี้
แหละ ฆราวาสก็เหมือนกับเป็นพยานประกาศพระคริสตเจ้า และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของ
ครอบครัวมนุษย์

บทที่ 6

การอบรมเพื่อทำงานธรรมทูต

จำเป็นต้องอบรมเพื่อทำงานธรรมทูต

28. งานธรรมทูตจะทำได้ผลอย่างเต็มที่ ก็ต้องอาศัยการฝึกอบรมในด้านต่างๆ และอย่าง
ครบสมบูรณ์ ที่ต้องอบรมเช่นนี้ไม่ใช่เพราะฆราวาสต้องก้าวหน้าทางวิญญาณและรู้คำสั่งสอนดียิ่งๆ
ขึ้นไปเท่านั้น แต่เพราะฆราวาสต้องปรับงานของตนให้เข้ากับกรณีแวดล้อมซึ่งเปลี่ยนไปตาม
เหตุการณ์ บุคคลและหน้าที่ด้วย การอบรมเพื่อทำงานธรรมทูตนี้ต้องยึดหลักการเหล่านั้น ซึ่งสภา
สังคายนาได้ป้องกันและประกาศในเอกสารอื่นแล้ว สำหรับทำงานธรรมทูตบางแบบ นอกจากต้อง
ได้รับการฝึกอบรมที่คริสตชนทุกคนได้รับแล้วยังต้องได้รับการอบรมพิเศษ เพราะคนและกรณี
แวดล้อมไม่เหมือนกัน

หลักการของการอบรมฆราวาสเพื่อทำงานธรรมทูต

29. โดยที่ฆราวาสมีวิธีของเขาเองสำหรับมีส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักร การ
อบรมฆราวาสสำหรับทำงานธรรมทูตต้องปรับให้เข้ากับลักษณะทางโลกของสภาพฆราวาส และให้
เข้ากับชีวิตจิตที่เหมาะสมแก่เขา

ถ้ามีการอบรมสำหรับทำงานธรรมทูต ก็ต้องเข้าใจว่ามีการอบรมที่สมกับสภาพมนุษย์ให้
ตรงกับความสามารถและสภาพชีวิตของแต่ละคนด้วย เพราะถ้ารู้จักโลกในปัจจุบันนี้ดีแล้ว

ฆราวาสจะต้องเป็นสมาชิกที่เข้าไปอยู่ในหมู่สังคมของตนได้อย่างเหมาะสมและเข้ากับวัฒนธรรม
ของตนด้วย

แต่ก่อนอื่น ฆราวาสจะต้องหัดปฏิบัติพันธกิจของพระคริสตเจ้าและของพระศาสนจักร โดย
เจริญชีวิตมีความเชื่อซึ่งถึงรหัสธรรมเรื่องการสร้างโลกและไถ่ ตามการคลใจของพระจิต ซึ่ง
ประทานชีวิตแก่ประชากรของพระเป็นเจ้าและกระตุ้นให้มนุษย์ทุกคนรักพระเป็นเจ้าดุจดุจดิตาและ
ให้รักโลกกับมนุษย์ในพระองค์ การอบรมนี้ต้องถือว่าเป็นรากและเงื่อนไขที่ทำให้งานธรรมทูตทุก
ชนิดได้ผล

นอกจากการอบรมทางจิตวิญญาณ ยังต้องมีความรู้เรื่องคำสอนเป็นอย่างดีเกี่ยวกับเทว
วิทยา ศีลธรรม และปรัชญา ความรู้ที่กล่าวนี้ต้องเหมาะกับอายุ สภาพชีวิต และความสันทัดของ
แต่ละคน นอกจากนี้อย่าลืมเป็นอันขาดว่าการศึกษอบรมทุกๆ ไปที่เหมาะสมแก่อัตภาพและ
รวมเข้ากับการอบรมทางปฏิบัติและวิชาการนั้นเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง

เพื่อช่วยให้มนุษย์มีความสัมพันธ์ติดต่อกันอย่างดีที่สุด ควรจะส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณ
ค่าที่เป็นของมนุษย์อย่างแท้จริง เป็นต้นวิธีที่จะเจริญชีวิตอยู่ด้วยกันอย่างฉันพี่น้อง ร่วมมือกัน
ตลอดจนติดต่อกับกับคนอื่น

เพราะเหตุว่าการอบรมเพื่อทำงานธรรมทูตจะมีเพียงการสอนทางทฤษฎีอย่างเดียวไม่ได้
ฉะนั้นตั้งแต่แรกอบรม ควรหัดเป็นขั้นๆ และอย่างฉลาดที่จะมองดูทุกสิ่ง วินิจฉัยและปฏิบัติกรทุก
อย่างตามความสว่างแห่งความเชื่อ กับหัดอบรมตนเองให้เป็นคนดีพร้อมร่วมกับคนอื่นๆ ด้วยการ
ปฏิบัติ โดยวิธีนี้แหละ ฆราวาสทำการรับใช้พระศาสนจักรได้อย่างเข้มแข็ง ต้องทำการอบรมที่
กล่าวนี้ให้ดียิ่งๆ ขึ้นอย่างไม่รู้จักจบ เพราะตัวบุคคลมนุษย์นั้นพัฒนาเจริญขึ้นเรื่อยๆ และปัญหา
ต่างๆ ก็มีวิวัฒนาการอยู่ตลอดเวลา ผู้ที่ทำการอบรมนี้ต้องมีความรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเสมอ และต้อง
ปรับปรุงกิจการงานอยู่เรื่อยๆ ไปเพื่อให้ครบถ้วนตามการเรียกร้องของการอบรม เราต้องระลึกอยู่
เสมอว่าบุคคลภาพเป็นหนึ่งเดียว และต้องได้รับการอบรมในทุกด้านเพื่อการอบรมจะได้รักษาและ
ส่งเสริมความกลมกลืนและส่วนสัดในคุณสมบัติทุกด้าน เมื่อได้รับการอบรมเช่นนี้ ฆราวาสก็จะพลี
ตนทั้งหมดอย่างมีชีวิตชีวา เข้าสู่เวทีของโลกที่เป็นอยู่จริงและรับบทบาทของตนมากระทำโดย

ดำเนินกิจการต่างๆ โดยสัมฤทธิ์ผล ในเวลาเดียวกันในฐานะที่เป็นสมาชิกที่มีชีวิตชีวา และสักขีพยานของพระศาสนจักร เขาก็จะนำพระศาสนจักรให้ไปอยู่ในท่ามกลางกิจการทางโลกและร่วมมืออย่างแข็งขัน

ผู้ที่ต้องอบรมผู้อื่นให้ทำงานธรรมทูต

30. การอบรมให้ทำงานธรรมทูตนั้น ต้องเริ่มทำตั้งแต่ในระยะแรกที่อบรมทีเดียว คนวัยรุ่นและหนุ่มสาวต้องได้รับการอบรมพิเศษให้รู้จักงานธรรมทูตและมีจิตตารมณ์ของงานธรรมทูต อันที่จริง การอบรมนี้ยังคงต้องทำต่อไปจนตลอดชีวิต แล้วแต่มีภาระหน้าที่ใหม่เรียกร้องให้ทำ ฉะนั้นจึงเป็นที่เห็นได้ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของผู้มีภาระอบรมเยาวชนที่จะอบรมเขาให้รู้จักงานธรรมทูตด้วย

ในครอบครัวนั้นแหละพ่อแม่มีหน้าที่สอนลูกตั้งแต่อายุยังน้อยให้พบเห็นความรักของพระเป็นเจ้าต่อมนุษย์ทุกคน พ่อแม่จะต้องค่อยๆ สอน เฉพาะอย่างยิ่งด้วยแบบฉบับให้ลูกมีความห่วงใยถึงความต้องการของเพื่อนมนุษย์ทั้งฝ่ายกายและวิญญาณ ครอบครัวทั้งครอบครัวที่มีชีวิตอยู่ร่วมกันต้องเป็นสถานที่ฝึกหัดให้รู้จักทำงานธรรมทูต

แต่นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องอบรมให้เด็กมองพ้นครอบครัวออกไป แล้วให้สนใจดูชีวิตของหมู่คณะต่างๆ ทั้งในพระศาสนจักรและในโลก ต้องนำเขาเข้ามาในหมู่คณะของสังฆตบาลท้องถิ่นแบบที่เขาต้องสำนึกว่าเขาต้องเป็นสมาชิกที่ทำงานเข้มแข็งแห่งประชากรของพระเป็นเจ้า ฉะนั้นพระสงฆ์ต้องเอาใจใส่การอบรมสำหรับทำงานธรรมทูตนี้อยู่เสมอ ทั้งในเวลาอธิบายคำสอน เวลาเทศน์ เวลาแนะนำวิญญาณ ตลอดจนเวลาปฏิบัติงานอื่นๆ ในหน้าที่ของผู้อภิบาลสัตบุรุษ

ในทำนองเดียวกัน โรงเรียนน้อยใหญ่และสถาบันคาทอลิกอื่นๆ ที่ทำการอบรม มีหน้าที่ต้องกระตุ้นเตือนเยาวชนให้มีความนึกคิดแบบคาทอลิกและให้ทำงานธรรมทูต ถ้าเยาวชนไม่ได้รับการอบรมนี้ เพราะไม่ได้มาเรียนที่สถาบันการศึกษาดังกล่าวหรือเพราะเหตุอื่นใดก็ตาม ก็ควรที่พ่อแม่ พระสงฆ์และขบวนการธรรมทูตต่างๆ จะยิ่งชวนชวนให้เขาได้รับ ส่วนครูและนักอบรมที่โดยกระแสรีบหรือหน้าที่ตามฐานะต้องทำงานธรรมทูตของฆราวาสแบบที่ดียิ่งแบบใดแบบหนึ่ง ควรจะมีความรู้และวิชาครูดีพอสำหรับทำการอบรมที่กล่าวนี้ได้อย่างได้ผล

กลุ่มและคณะต่างๆ ของฆราวาสที่อุทิศตนแก่งานธรรมทูตหรือจุดหมายทางวิญญาณอย่างอื่น ต้องเอาใจใส่และหมั่นส่งเสริมการอบรมสำหรับงานธรรมทูตนี้ ตามเป้าหมายและวิธีการของเขาเอง อันที่จริง คณะเหล่านี้มักเป็นทางที่นำคนให้มารับการอบรมเพื่อทำงานธรรมทูตนั่นเอง เพราะในคณะเหล่านี้มีการอบรมสอนคำสอน มีการอบรมทางวิญญาณและในทางปฏิบัติสมาชิกประชุมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ กับมิตรสหาย พิจารณาวิธีและผลของงานธรรมทูต แล้วอ่านพระวรสารด้วยกัน เพื่อพิจารณาว่าชีวิตประจำวันของเขาตรงกับพระวรสารหรือไม่

การอบรมดังกล่าวนี้ต้องทำต่อไป โดยคำนึงถึงงานธรรมทูตทุกชนิดที่ตกเป็นหน้าที่ของฆราวาส เพราะงานธรรมทูตโดยฆราวาสนั้นไม่ควรทำภายในกลุ่มและคณะต่างๆ เท่านั้น แต่ควรทำทุกโอกาสในชีวิต โดยเฉพาะในเวลาประกอบอาชีพในสังคม ยิ่งกว่านั้น ฆราวาสทุกคนต้องขะมักเขม้นเตรียมตัวเพื่อทำงานธรรมทูต เรื่องนี้จำเป็นที่เดียวสำหรับผู้ใหญ่ เพราะเมื่ออายุมากขึ้น หัวคิดย่อมปลอดโปร่งขึ้น แล้วทุกคนก็มองเห็นคุณวุฒิที่พระเป็นเจ้าประทานให้สูงขึ้นด้วย จึงสามารถใช้พระคุณที่พระจิตโปรดให้ เพื่อทำประโยชน์แก่พี่น้องมนุษย์ได้เป็นผลดียิ่งขึ้น

ดัดแปลงการอบรมให้เข้ากับงานธรรมทูตแบบต่างๆ

31. งานธรรมทูตแบบต่างๆ ทำให้จำเป็นต้องมีการอบรมที่เหมาะสมโดยเฉพาะ

(ก) เกี่ยวกับงานธรรมทูตด้วยการประกาศข่าวดีและทำให้มนุษย์ศักดิ์สิทธิ์นั้น ฆราวาสต้องเตรียมตัวเป็นพิเศษสำหรับทำการติดต่อกับผู้อื่น ซึ่งจะเป็นผู้มีความเชื่อหรือไม่มีความเชื่อก็ตาม ทั้งนี้เพื่อแสดงศาสนของพระคริสตเจ้าให้ปรากฏแก่ทุกคน แต่เนื่องจากในสมัยของเรา นี้ ลัทธิวัตถุนิยมในรูปต่างๆ แผ่แพร่เกือบทั่วไปจนถึงแม้ในหมู่ชาวคาทอลิก จึงเป็นการจำเป็นที่ฆราวาสมิใช่แต่ต้องขะมักเขม้นเรียนคำสอน โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นปัญหาถกเถียงกันเท่านั้น แต่ยังต้องเป็นพยานถึงพระคริสตเจ้าโดยดำรงชีวิตตามพระวรสาร เป็นการประกาศเผยแผ่ความเชื่อต่อต้านลัทธิวัตถุนิยมทุกแบบด้วย

(ข) เกี่ยวกับการฟื้นฟูพระเยซุสฝ่ายโลกให้เป็นไปตามแบบคริสตชนเล่า ฆราวาสต้องรู้ถึงความหมายแท้จริงและคุณค่าของทรัพย์สินฝ่ายโลก ไม่ว่าจะเมื่อพิจารณาทรัพย์สินนั้นในตัวเองหรือในส่วนที่มันเกี่ยวข้องกับจุดหมายทุกอย่างของบุคคลมนุษย์ ฆราวาสต้องได้รับการอบรมให้

รู้จักใช้สิ่งของต่างๆ ก็มีความชัดเจนในการจัดตั้งสถาบันขึ้น โดยยังคงคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ตามหลักของคำสอนเรื่องศีลธรรมและสังคมแห่งพระศาสนจักร เฉพาะอย่างยิ่ง ฆราวาสต้องศึกษา หลักการและข้อสรุปความของคำสอนเรื่องสังคมนี้ จนสามารถที่จะมีส่วนร่วมขยายความคำสอน นั้นให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นและนำไปใช้อย่างถูกต้องในกรณีต่างๆ

(ค) เนื่องจากกิจเมตตาและความรักเป็นการประกาศแสดงชีวิตของคริสตชนอย่างดียิ่ง การ อบรมเพื่องานธรรมทูต จึงต้องมีการชักจูงให้ประกอบกิจเหล่านี้ เพื่อว่าตั้งแต่อายุน้อยศาสนิกษย์ ของพระคริสตเจ้าจะได้หัดร่วมทุกข์ลำบากกับพี่น้องเพื่อนมนุษย์และช่วยเหลือตามความต้องการ ของเขาด้วยใจกว้าง

วิธีที่ต้องใช้

32. ฆราวาสที่อุทิศตนแก่งานธรรมทูต มีอุปกรณ์สำหรับอบรมแล้วอยู่หลายอย่าง เช่น การ บริกษาหารื้อกัน การประชุม การเข้าเฝ้าบ การฝึกหัดทางวิญญาณ การพบปะกันบ่อยๆ การ ปาฐกถา หนังสือและนิตยสาร สิ่งทั้งหมดนี้ช่วยให้เรียนรู้พระคัมภีร์และคำสอนคริสตชนลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยให้ก้าวหน้าในชีวิตจิต รู้จักสภาพชีวิตในโลก ค้นพบและใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุด สำหรับงานธรรมทูต

ในการใช้อุปกรณ์แบบต่างๆ สำหรับงานธรรมทูตต้องคำนึงถึงงานธรรมทูตแบบต่างๆ ใน สถานที่ที่ทำงานธรรมทูตนั้น

เพื่อจุดหมายประการนี้ ได้มีการตั้งศูนย์ศึกษาหรือสถาบันชั้นสูงขึ้นแล้ว ซึ่งให้ผลดีเป็นอัน มาก

สภาสังคายนามีความนิยมชมชื่นต่องานริเริ่มแบบนี้ ซึ่งเจริญรุ่งเรืองแล้วในบางแห่ง และ ประารถนาให้มีการก่อตั้งเช่นนี้ในสถานอื่นๆ ที่ต้องการเช่นกัน

นอกจากนี้ สภาสังคายนาขอสนับสนุนให้มีการตั้งห้องสมุดและศูนย์สำหรับค้นคว้า มิใช่ใน เรื่องเทววิทยาเท่านั้น แต่ในเรื่องวิชาความรู้ของมนุษย์ เช่น มานุษยวิทยา จิตวิทยา สังคมวิทยา

และหลักการสอน ^{ทั้งนี้} เพื่อพัฒนาความสามารถของฆราวาส ทั้งชายและหญิง เด็กและผู้ใหญ่ สำหรับงานธรรมทูตทุกด้าน

คำเตือนสุดท้าย

33. ฉะนั้น สภาสังคายนาจึงขอเร่งเร้าฆราวาสทุกคนในพระนามของพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของน้ำใจกว้างขวางและรื้อนรรน ยินดีสนองตอบการเรียกของพระคริสตเจ้า ผู้ซึ่งในขณะนี้กำลังทรงเชื่อเชิญเขาอย่างร่ำรวยยิ่งกว่าเดิมและให้สนองตอบการดลใจของพระจิต ขอให้เยาวชนเข้าใจว่า การเรียกนี้เป็นการเรียกเขาอย่างพิเศษทีเดียว ขอให้รับการเรียกนั้นด้วยความชื่นชมและน้ำใจกว้างขวาง เป็นพระเป็นเจ้าของที่ทรงใช้สภาสังคายนานี้เร่งเร้าฆราวาสทุกคนอีกครั้งหนึ่งให้ร่วมสนิทกับพระองค์ยิ่งวันยิ่งใกล้ชิดขึ้น กับให้เอาใจใส่ผลประโยชน์ของพระองค์เหมือนกับเป็นฐานะของตนเอง (เทียบ พป 2:5) และให้มีส่วนร่วมในพันธกิจของพระคริสตเจ้า พระองค์ทรงส่งเขาอีกครั้งหนึ่งไปยังทุกหัวเมืองและทุกสถานที่ที่พระองค์จะเสด็จไป (เทียบ ลก 10:1) ขอให้ฆราวาสยินดีสมัครเป็นผู้ร่วมงานกับพระองค์ด้วยงานธรรมทูตของพระศาสนจักร ซึ่งมีแต่ประการเดียว แต่ทำได้หลายแบบและโดยวิธีต่างๆ กัน งานธรรมทูตนั้นต้องดัดแปลงอยู่เสมอให้เข้ากับความต้องการใหม่ของยุคสมัย ขอให้ฆราวาสทำงานรับใช้พระเจ้าโดยเต็มสติกำลังเสมอ เพราะรู้ว่างานที่เขาทำเพื่อพระองค์นั้นจะไม่เสียเปล่า (เทียบ 1คร 15:58)

ข้อความแต่ละข้อทั้งสิ้นที่ประกาศไว้ในสังฆธรรมนูญฉบับนี้ บรรดาบิดาจารย์ได้เห็นชอบแล้วทั้งนั้น อาศัยอำนาจของท่านอัครธรรมทูต ซึ่งเราได้รับมอบจากพระคริสตเจ้า เราพร้อมกับบรรดาบิดาจารย์ที่เคารพเหล่านี้ ในพระจิตเจ้า จึงเห็นชอบกำหนดและตราไว้ และสิ่งใดที่สภาสังคายนานี้ได้ตราขึ้น เราก็สั่งให้ประกาศใช้เพื่อเป็นเกียรติแด่พระเป็นเจ้าของเจ้า

กรุงโรม มหาวิหารนักบุญเปโตร

วันที่ 18 พฤศจิกายน 1965

เรา – เปาโล พระสังฆราชแห่งพระศาสนจักรคาทอลิก